SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 136. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 20, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го ЛИПНЯ 1988 Ч. 136. РІК. XCV.

УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ КЛЮБ ВІДПОВІДАЄ НА НАПАДИ ПРЕСИ

Лондон (УПАгенство). — 27-го квітня київська газета „Прапор комунізму" помістила анонімну вістку з критикою тих, які брали участь у демонстрації у другу річницю Чорнобиля. Вістка стверджує, що: „Уживаючи за виправдання другу річницю випадку у Чорнобилі, учасники мітинґу намагалися підбурити прохожих до протиурядових дій при допомозі провокативних вигуків і транспарантів, у цей спосіб свідомо спекулюючи на їх почуваннях".

У телефонічній розмові з одним із організаторів демонстрації Культурологічного Клюбу, Олесем Шевченком; він заявив у зв'язку зі зборами 22-го травня, що: „У нормальних відносинах кожний нарід має право організувати зібрання під проводом визначних культурних діячів свого народу. Якщо вони поводяться нормально, тоді все є в порядку. Якщо вони поводяться так, як під час екологічної демонстрації, тоді справи не будуть нормальними. Ми не можемо передбачити цього, але це не залежить від нас".

У заяві Культурологічного Клюбу він заперечує звинувачення висловлене в нападах преси, що це мало щонебудь спільного із антисемітськими настроями, які мали б існувати в Києві. Говорячи з Києва, О. Шевченко заявив, що „певні кола в Києві намагалися пов'язати протижидівські погроми з Українським Культурологічним Клюбом". Цитують його слова, що така дискримінація, шовінізм і расизм ідуть тотально врозріз із конституцією клюбу. Він додав, що клюб засуджує тих, які розпалюють ненависть між жидами і українцями, українцями і кримськими татарами і між азербайджанцями і вірменами.

Заява

Останнім часом у Києві посилено поширюються провокаційні чутки про єврейський погром, при чому називаються конкретні дати: ті чутки певні кола вперто пов'язують з Українським Культурологічним Клюбом. Ми, Рада клюбу, в імені його членів заявляємо: Від самого заложення клюбу ми існуємо на засадах доброзичливости і поваги до всіх народів, про що наголошено в статуті нашого клюбу, де йдеться про обовязки його членів (прийняте виховання національної свідомости і міжнаціональної поваги, почуття дружби і братерства між усіма народами давати рішучий відбій проти шовінізму та будь-якої національної обмежености, чи нетерпимости)".

Ми визнаємо всі громадянські права як за українським народом, так і за усіма іншими.

Ми категорично відкидаємо будь-які теорії винятковости за національними, расовими чи іншими особливостями.

Ми заперечуємо насильні методи при вирішуванні будь-якої проблеми.

Ми засуджуємо тих, хто розпалює ворожнечу між евреями та українцями, між українцями та кримськими татарами, між вірменами і азербайджанцями тощо.

До ніяких антиєврейських провокацій, в разі їх виникнення, члени і прихильники Українського Культурологічного Клюбу непричетні.

Український Культурологічний Клюб
Олесь Шевченко

Київ, 24-го травня 1988 р.

МОСКВА ВИСТУПИЛА ПРОТИ ВІРМЕНІЇ

Москва. Агентство Асошіейтед Пресс і акредитовані в СССР кореспонденти інформують про дальші неспокої і масові демонстрації у Вірменській ССР, зокрема у столиці Вірменії Єревані і автономній області Нагірний Карабах, яка формально знаходиться на території Азербайджану, але з вірменським переважаючим населенням. Прилучення цієї области до Вірменії домагаються не тільки демонстранти, але також офіційні речники республіки.

Але Верховна Рада СССР у понеділок, 18-го липня ц.р. одноголосно рішила залишити Нагірний Карабах під юрисдикцією Азербайджану, що викликало нові протести у цій області у Вірменії і в Москві.

Понад 300,000 демонстрантів, а згідно їхні речники, домагалися від Верховної ради СССР, яка у понеділок, 18-го липня ц.р., розпочала тут свою формальну сесію, щоб вона остаточно прийняла рішення про прилучення Нагорного Карабаху до Вірменської ССР. В противному випадку, заявили промовці, в Єревані ніколи не буде спокоїв.

Минулого тижня газета „Ізвестія", орган Верховної Ради СССР, повідомляла про назначення першого секретаря єреванського міського комітету компартії Левона Саакяна на пост першого заступника голови Ради Міністрів Вірменії. Його місце має зайняти член ЦК КП Вірменії Міхаїл Мінасбекіян. Формально таке переміщення повинно означати підвищення на державному пості, але на думку американської газети „Вашінґтон Таймс", Саакяна відсунули цим „підвищенням" від справ Єревану. Одним словом „покарали" за його нездібність перешкодити страйкам, які свого часу спаралізували були ціле місто, включно з летовищем, на яке центральному урядові в Москві довелося висилати парашутистів, щоб урухомити працю і забезпечити приземлення і відлет літаків.

Представник міністерства закордонних справ СССР Вадім Перфілієв, виступаючи перед журналістами, признався, що ситуація у Вірменії і Нагорному Карабаху далі напружена. Совєтське пресове агентство ТА-

(Закінчення на ст. 8-ій)

Округу УНС Клівленду далі очолює В. Ліщинецький

У неділю, 15-го травня 1988 р. у пополудневих годинах відбулися Річні Загальні збори Округи Клівленд, до якої належить 20 Відділів УНСоюзу, охоплюючих 2,314 членів. На цих зборах обрано на 1988 рік Управу у складі: мгр Василь Ліщинецький — голова, Ярослав Кришталович — секретар, Володимир Стригун — касир. Кожний Відділ має подати свого представника до Управи, які стають заступниками голови.

Зборами проводила Президія у складі: мгр В. Ліщинецький, предсідник, а секретарював Богдан Ковч. Запропонований предсідником порядок зборів присутні прийняли без змін. Голова Округи привітав головного касира УНСоюзу Уляну Дячук і головного радного Тараса Шмагалу.

В. Ліщинецький

Уступаючий голова Округи мгр В. Ліщинецький у своєму звіті підкреслив вклад праці у приготуванні концертів хору „Лемковина" з Польщі і групи "Барвінок" з Бразилії. Він сам багато вложив праці у приготування концертів „Лемковини". Другий ансамбль „Барвінок" прийняли дуже ввічливо і гостинно члени місцевої танцювальної групи „Каштан" і більшість праці вклали вони.

Він уважає, що молоді люди повинні приучуватися до громадської праці. Дивувався чому управа „Барвінку" не подякувала при кінці концерту місцевим людям, які так багато доложили праці і труду, щоб концерт був успішний. Координатор братської діяльности УНСоюзу постійно закликає відділи й округи до праці. Якщо УНСоюз буде платити видатки, то буде діяльність на місцях. В Окрузі відбулися осінню 1987 року організаційні курси.

Тепер вся діяльність Округи є сконцентрована на відзначуванні 1000-ліття

(Закінчення на ст. 8-ій)

Відбулася нарада країн Варшавського Пакту

Варшава. Тут закінчилася дводенна нарада лідерів семи комуністичних країн, що входять в організацію Варшавського договору. Виступаючи перед журналістами після закінчення наради, що відбулася за закритими дверима, заступник міністра закордонних справ Польщі Генрик Ярошек сказав, що країни Варшавського Пакту закликали до переговорів з НАТО про заморожування і зменшення військових видатків обох бльоків, а також до впровадження мораторія на підвищення цих видатків терміном на один або два роки.

Характеризуючи обставини, в яких відбувалася нарада керівників комуністичних країн, представник польського міністерства закордонних справ Єжи Новак сказав, що розмови лідерів носили на цей раз більш відкритий характер, ніж на попередніх зустрічах такого роду.

„Стиль роботи наради цілком змінився: були відкинуті різного роду церемонії і пусті гучні фрази, які раніше звучали тут досить часто", зауважив він.

Основними темами у справі відносин між Варшавським договором і НАТО стали пропозиції, спрямовані на зменшення звичайних (ненуклеарних) видів озброєнь. Країни Варшавського Пакту визнали принцип „асиметричного скорочення озброєнь", однак як попередню умову висунули проведення відповідних переговорів між представниками 23 країн (тобто обох бльоків). „Без попереднього обговорення ми не можемо піти на односторонні скорочення", сказав Є. Новак.

В суботу, 16-го липня, італійський міністер закордонних справ Джуліо Андреотті заявив журналістам, що пропозиція М. Горбачова про виведення частини совєтських літаків зі Східньої Европи на випадок, якщо Італія відмовиться прийняти американські Ф-16, спрямована на порушення військового балянсу між країнами Сходу і Заходу.

Як відомо, минулого місяця Італія дала згоду на розміщення на своїй території 72 американських винищувачів Ф-16, які протягом найближчих трьох років будуть виведені з Еспанії, де тепер знаходяться.

Виступаючи 11-го липня перед делегатами польського сейму під час своєї візити в Польщу, совєтський генсек заявив, що СССР готовий вивести свої „аналогічні" літаки зі Східньої Европи, якщо НАТО відмовиться від своїх плянів розмістити американські винищувачі в Італії.

„Теоретично пропозиція Горбачова не міняє співвідношення сил, бо СССР і ЗСА виведуть з Европи рівну кількість своїх літаків, сказав Дж. Андреотті. Але не тільки теоретично. Бо одна справа перегнати літаки в Совєтський Союз, а цілком інша – відправити їх в ЗСА. Вони будуть так далеко, що на випадок конфлікту нерівність сил знову може обернутися трагедією"

Після нової пропозиції М. Горбачова італійський уряд заявив, що дана пропозиція „лише підтверджує рішення про розміщення американських літаків, яке прийняла Італія".

НАСТУПИЛО ПЕРЕМИР'Я МІЖ М. ДУКАКІСОМ І ДЖ. ДЖЕКСОНОМ

Атланта, Джорджія. Сорокова з черги Конвенція Демократичної партії, яка розпочалась в Атланті, проходила перший день, а фактично вечір, під гаслом абсолютної єдности в рядах цієї партії після цього, як обидва кандидати, головний Майкел Дукакіс і негритянський проповідник Джессі Джексон, знайшли спільний знаменник, тобто погодилися, що єдність в Демократичній партії є важливішою справою, як, наприклад, приватні амбіції поодиноких кандидатів на президента і віцепрезидента.

Як відомо, Дж. Джексон і його „люди" чекали, як то кажуть, до останньої хвилини, що головний кандидат М. Дукакіс звернеться до Джексона з проханням, щоб він погодився бути кандидатом на віцепрезидента. Коли однак Дукакіс обрав собі за віцепрезидента тексаського сенатора Ллойда Бентсена, з надією здобути у президентських виборах твердиню півдня Тексас і тим самим запевнити собі перемогу, у таборі Джексона постало було, принаймні на деякий час, замішання і розчарування. Прихильники Джексона очікували сигналу від свого кандидата і готові були, за винятком небагатьох, піти його слідами, тобто зірвати усі зв'язки з М. Дукакісом і його фракцією, хоч це в майбутньому могло перекреслити усі політичні амбіції Джексона і позбавити його підтримки партійної машинерії.

Обидва кандидати і їхні найближчі політичні дорадники відбули довшу розмову в Атланті з якої вони повернулися відпружені і усміхнені, що вказувало на полагодження конфлікту і спільну передвиборчу кампанію проти сильної і популярної Республіканської партії, яка здобула собі довір'я в народі завдяки мудрій і ефективній політиці президента Роналда Регена, який не тільки зліквідував практично інфляцію і загрозу рецесії та безробіття, але створив також нові варстати праці, забезпечив добробут для американського народу і розбудував американські збройні сили, які в останній каденції демократичної адміністрації вже не були здібні оборонити навіть власної країни, не кажучи про міжнародні зобов'язання у відношенні до НАТО й інших оборонних бльоків.

Покищо не виявлено розмови Дукакіса з Джексоном але політичні спостерігачі й коментатори думають, що перший мусів напевно піти на далекойдучі концесії, погодитись на деяку модифікацію політичної плятформи тощо. До єдности закликав демократичних делегатів губернатор нюйоркського стейту Маріо Квомо і колишній президент в одній каденції Джимі Картер та інші промовці на пленарній сесії і на поодиноких стейтових кокусах, на яких вирішується більшість справ. У головній промові Енн Ричардс стейтова активістка з Тексасу, намагалася атакувати Републіканську партію в загальному, вживаючи при тому пропагандивну фразеологію, а Джорджа Буша, республіканського кандидата на президента, зокрема. Розумні делегати не були дуже улушевлені промовою Ричардс, — кажуть спостерігачі.

В середу, 20-го передбачається номінація М. Дукакіса на кандидата Демократичної партії і потвердження його вибрання на віцепрезидента. В кожному разі Конвенція покищо продовжується в дусі єдности і перемоги в листопадових виборах.

В НАЙКРАЩОМУ МІСЦІ СВІТУ

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Рідко трапляється у нашій щоденній журналістичній рутині, щоб ми могли перенестися на годину у світ казки, а журналістам навіть це не личить, бо ж вони мають жити сьогоднішнім днем. Яка, отже, приємність для нас, як можемо утекти із цієї жорстокої дійсности у фантазію і маємо для цього оправдання. Така нагода трапилася, як редакцію „Свободи" відвідали Марта Савицька, відома добре українській громаді директорка музичного дошкілля, та її технічний співробітник, молодий фільмовий режисер Ігор Волянський. Вони принесли в редакцію, щоб показати нам свій спільний твір — музичну казку під назвою „Найкраще місце в світі", і ми були приємно „змушені" просидіти цілу годину вигідно перед екраном і з усмішкою на обличчі приглядатися виведеній на стрічці „відео" цій чарівній казці із прегарним музичним оформленням.

Перед нами просувалися маленькі актори — учні з музичного дошкілля Марти Савицької, у віці від двох до п'яти років життя, у мистецько виконаних строях мешканців лісу, і вони у формі пантоміми до відповідної музики та розповіді виконували свої ролі з повагою та завзяттям. А були там Пташки і Метелики, Польові Коники і Бджілки, Черепахи і Сороки-білобокі, був Яструб і Жаба, Їжак і Світлячок. Головна роля Ґномика припала Андріянові Джейкінсові, а його батьків ґномів грали „ґрадуанти" дитячого садочку, що сьогодні мають аж десять років, Марко Рибак і Надія Симчик. Важко нам вичислити усіх маленьких акторів, бо їх у казці аж 33 особи, але кожний із них заслуговує на вирізнення і похвалу, включно із найменшою „акторкою", у якої можна було помітити під костюмом пеленочки. Взагалі ми не лише радіємо із того, що можна нам увійти у цей дитячий світ без викидів совісти, але мусимо признати, що ця відеострічка виконана бездоганно як за змістом і музичним оформленням, так і технічно. Тому, коли кінчається „казкова година", ми закидаємо наших обох гостей десятками питань, на які вони радо відповідають.

Зліва: Марійка Голіната, Ігор Волянський і Марта Савицька — головні творці музичної казки „Найкраще місце в світі".

З великим здивуванням довідуємося, що диктором казки є наш відомий кіно-

(Закінчення на ст. 8-ій)

ПОСВЯЧЕННЯ СІЧІ

Норт Колбрук, Конн. — Тут в суботу, 23-го липня ц.р., на посілостях пластової оселі „Бобрівки" відбудеться урочисте посвячення „Запорізької Січі і Каплиці" в 1000-ліття Хрищення України, якого довершить ст. пл. о. Іван Кащак і о. Александер Кімез. Організаторами і активними учасниками цієї події є з'єднані курені УПС і УСП „Хмельниченки".

У СВІТІ

ПІСЛЯ КОРОТКОЇ перерви американська амбасада в Москві знову відкрила свої двері для совєтських громадян, які отримали совєтські візи і бажають виїхати до З'єднаних Стейтів Америки на правах втікачів. У зв'язку з припиненням інтерв'ю в американській амбасаді, сотні совєтських громадян, а найбільше вірменів, опинились в дуже незручній ситуації і розгубленості: вони мали совєтські візи на виїзд, але не змогли отримати американської згоди. Відновити процедуру видачі віз в'їзду до ЗСА допомогли в основному законодавці, які критикували Адміністрацію президента Роналда Регена за те, що вона підриває авторитет Америки в очах світу.

АНТИІЗРАЇЛЬСЬКІ ВИСТУПИ перекинулись частинно з окупованих Ізраїлем арабських земель до центру в Єрусалимі. В кінці минулого тижня невідомий осібняк вкинув запальну гранату в автомобіль ізраїльтянина. Жертв в людях не було, бо автомобіль був запаркований на вулиці. Поліція заарештувала двох арабів, запідозрених в атентаті. На другий день групи арабської молоді обкидували камінням кожний автомобіль, яким їхали ізраїльці. В одному випадку вони розбили вікно в поліційному автомобілі. На окупованих землях заколоти, а особливо зудари демонстрантів з поліцією, продовжуються. Знову почали гинути люди, в більшості араби, але також поодинокі ізраїльські вояки і поліціянти.

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКА ГАЗЕТА „Руде Право", орган тамошньої комуністичної партії, виступила із сильною критикою колишнього комуністичного керівника Александра Дубчека, який в 1968 році очолив так звану „празьку весну", тобто започаткував курс демократичних реформ подібних до сьогоднішнього політичного й економічного курсу совєтського генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Горбачова. У вересні згаданого року почин Дубчека зупинили і зліквідували війська Варшавського Пакту, які, керуючись тодішньою доктриною Леоніда Брежнєва про збереження „надбань" соціялістичних країн, окупували Чехо-Словаччину. З цього часу Дубчек жив у Братиславі і працював звичайним робітником, але не переставав бути символом спротиву і змагу за збільшення свобід. „Руде Право" особливо критикує Дубчека за його численні інтерв'ю, які він дав кореспондентам західніх газет, з натяками на пропоновані ним реформи і порівнюванням його реформ до теперішніх совєтських. Дубчек вважає, що він не доконав в тому часі жадного злочину.

ЗАСТУПНИК СОВЄТСЬКОГО амбасадора до Організації Об'єднаних Націй Валентін Лозінський вніс формальну пропозицію в Раді Безпеки ООН, щоб З'єднані Стейти Америки вивели свою військову фльоту з Перської затоки. Лозінскій також закликав Іран виконати резолюцію ч. 598 про негайне припинення війни з Іраком і започаткування переговорів у справі миру на Близькому Сході. Кореспонденти однак підкреслюють, що пропозиція совєтського представника не була надто вимагаючою, тобто він представив її у низвично спокійному і витриманому тоні. Представник Ірану домагався на цьому ж засіданні Ради Безпеки прийняття резолюції із засудом ЗСА за зістрілення пасажирського літака над Перською затокою, але більшість із 13-ти постійних членів Ради Безпеки погодилися на відкладення цієї справи, аж до закінчення американського слідства цього випадку.

В АМЕРИЦІ

У ІНДІЯНОПОЛІСІ відбуваються передолімпійські змагання американських спортовців, тобто першуни в цих змаганнях будуть тими, які репрезентуватимуть Америку зі своєї ділянки спорту на Олімпійських Ігрищах в Сеулі, Південна Корея. В суботу там всякі усталені рекорди до цього часу в бігу на 100 метрів побила Флоренс Ґриффіт Джойнер, пробігши цю віддаль за 10.49 сек.

ПІСЛЯ ДВОДЕННИХ РОЗШУКІВ інженери вкінці уточнили причину вади у міжпростірній ракеті „Дисковері". Виявляється, що знайдено місце з якого витікало паливо, одначе тому, що протік є в дуже недоступному місці, офіційні чинники застановляються над тим чи не прийдеться відсилати ракету для поправки, а це в свою чергу може продовжити дату вилету, яку пропоновано на перші дні вересня ц.р.

ПЕРЕПОВНЕННЯ У поправчих домах для підлітків-правопорушників починає створювати великі проблеми у цілій країні. Одначе у Каліфорнії ця проблема набирає таких розмірів, що стейтові власті стоять перед дилемою розв'язки цього питання. Швидкої розв'язки мабуть не вдасться скоро знайти, бо в цілій країбні починаються гострі і палкі дискусії на тему судівництва для підлітків і чи їхнє примусове задержання в поправчих домах дає бажані наслідки.

З ОГЛЯДУ НА ТЕ, ЩО Америка тепер є в трансі кампаній кандидатів на президентську номінацію, як також й в конвенційному шалі, то й переводяться різнородні опити серед голосуючого населення країни. Згідно з одним із таких опитів, демократичні делегати на конвенцію в Атлянті є більш ліберальними, багатшими і мають кращу освіту, як виборці, які їх туди післали.

ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, ЩО ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ Джордш Буш вирішив час, в якому відбувається конвенція Демократичної партії, використати на відпочинок, не зважаючи на інші поради своїх асистентів. Кандидат на президентську номінацію від Республіканської партії не послухав тих своїх прибічників, що доражджували йому використати цей тиждень на свою пропаганду через засоби масової інформації, хоча б для зрівноваження з новинками про демократів.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ наказав амбасадорові Нікараґуа Карльосові Туннерманові покинути територію З'єднаних Стейтів Америки якнайскорше, а найдалі до 72 годин. Згаданий посол, довідавшись про рішення Уряду ЗСА, заявив групі кореспондентів, що не послухає зарядження Державного департаменту, але коротко перед вигасненням цього реченця таки виїхав до Манагуа. Виконуючи рівночасно функції амбасадора при Організації американських держав, амбасадор Туннерман думав, що ЗСА не мають юрисдикції над ним. Коли представники Державного департаменту дали до зрозуміння, що вони опублікують його замішаність у шпигунські справи й інші діла не згідні зі статусом дипломата, амбасадор раптово змінив свою думку. Як відомо, рішення про „видворення" нікараґуанських дипломатів було зроблене у відплату за таке ж „видворення" з Нікараґуа амбасадора ЗСА Ричарда Мелтона і сімох інших дипломатів прокомуністичним режимом нікараґуанських сандіністів.

СВОБОДА SVOBODA

Український щоденник — Ukrainian daily

FOUNDED 1893

«Svoboda» (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті [illegible] підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти [illegible] надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається [illegible] коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Для Рубанів мрія стала дійсністю

З блискавичною швидкістю поширилася по діяспорі диво-вістка, що Петро Рубан, мистець, художник інтарсист, майстер гідний подиву мозаїк з дерева й перламутру (таких характерних для українського мистецтва, особливо з гуцульського світу) — є на волі. І не тільки звільнений зі страшного кількакратного й довголітнього ув'язнення, але вже й виїхав із тюрми народів СССР і з'єднався зі своєю родиною, але вже другого дня на вільній землі Вашінґтона був почесним гостем президента Реґена, Президента країни, яка в думках Петра Рубана була постійно і для якої 12 років тому мистець виготував прегарний і який же на часі тоді подарунок — репліку Статуї Свободи, за що потім пішов ще раз до ҐУЛаґу.

Ми пригадуємо собі його історію поневірянь із Меморандуму ч. 2, Української Гельсінкської Групи в 1977 році, що був уміщений і в нашому щоденнику 11 років тому.

„Народний умілець, художник-інтарсист П. Рубан з м. Прилуки Чернігівської обл. до 200-річчя ЗСА в подарунок американському народові створив високомистецький твір — інкрустований модель книги з дерева. На обкладинці — Статуя Свободи і напис '200 років.' Праця була викрадена з майстерні, а художник на основі штучного зфабрикованого обвинувачення засуджений на 8 років таборів особливого режиму і 5 років заслання з конфіскатою власности. Йому приписали 'розкрадання' матеріялів на мебельній фабриці, де він працював. Але обвинувачення побудовано бездоказово і цинічно. І це сталось всього півроку перед нарадами в Беоґраді! Цей нелюдський вирок ясно вказує, чого добиваються 'розпоясавшієся' шовіністи від Гельсінських домовлень. Тактика проста: підписати можна будь-який міжнародний документ, а дома, мовляв, ми самі 'наведемо порядок'.

Подібних прикладів можна було б навести десятки, як не сотні. Воістину нема гіршого нещастя, як народитись українцем"...

Це були страшні часи Брежнєвсько-Андроповські, коли КҐБ мало необмежену владу над приреченими громадянами цієї „злющої імперії", за висловом Реґена, виправляючи дикі герці над поневоленими народами, а найбільше — над українським народом. Зашморг на шиях всіх підсовєтських громадян був такої „мертвої хватки", що врешті сам Ґорбачов, керівник СССР протягом останніх трьох років, побачив, що далі вже нікуди... Почалася так відлига. Скептики, мабуть слушно, не мають до відлиги забагато довір'я, бо міняється головач, змінюється й тиск режиму, як маятник в годиннику сюди — туди... Але тепер, поки ще гласність і відлига існують, українець П. Рубан, найкращий „народний умілець", як його називає УГГ, вже втішається всіма тими вільностями, які має кожний із нас тут, від найталановитішого до найменш талановитого, бо ми — вільні американські українці. І ми ось знову дочекалися гарного дня — звільнення Петра Рубана й початку для нього і його родини нового життя в країні, де Конституція є справжнім законом, де Президент є справжнім президентом і де свобода людини є суттю життя, а не порожнім паперовим звуком.

Вітаємо сердечно нового члена української великої громади в Америці й бажаємо багато творчих злетів і осягів тут, де вільно дійсно розкрити крила для людини з Рубановим талантом і вмінням.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція*

Олександер Домбровський

„ЩОБ ВІН НЕ СТОЯВ ЗА ПОРОГОМ"...

II.

Далі, ціла християнська есхотологія основана на христологічних правдах, бо Христос є Спаситель кожної віруючої людини й кожного Божого люду — народу та цілого людства. Він є Пантократором у духовому і фізичному аспекті — Володарем людських сердець і всесвіту, бо Син брав участь у створенні Отцем світу, згідно з початковими словами Біблійної реляції. Плюралістична форма (Ельогім) означає тринітарне поняття Божества, згідно з цілим контекстом Біблійної теології, а не ремaнет політеїзму чи плюралізм маєстату, як деякі атеїзуючі всезнайки чи представники так званої „ліберальної теології" говорять. До речі буде пояснити читачеві, що так звана ліберальна теологія — це жалюгідні спроби компромісу між релігією з одного боку і — історичним матеріялізмом „просвіченого" лібералізму з другого боку.

Всі три Особи так з'єднані в надземній містерії тринітарного поняття Божества, що сам Христос сказав: „Я і Отець є Одно", згідно з реляцією євангелиста Івана. Тому, як каже далі Христос: „Я Дорога, Правда й Життя — ніхто не приходить до Отця, лише через Мене".

Усе вищесказане має свою вимову в духовному й практичному житті віруючої людини та в історичній мандрівці століть християнського народу до височин духовних, національних і загальнолюдських ідеалів згідно з Христовою Наукою і в проводі Христа-Царя. Це відноситься й до українського Божого народу, між іншим, в пов'язанні з нашим унікальним ювілеєм Тисячоліття Хрищення на ґрунті Української Землі. Якби Божественний Логос не зійшов з небесних висот на нашу плянету, не став Тілом і не „показав нам Отця" у своїй Науці, то всі наші подвижники християнської культури на українському ґрунті, включно з княгинею Ольгою і князем Володимиром, потопали б далі ще в поганстві, а ми сьогодні, теоретично беручи, визнавали б, можливо, змодифіковане й допасоване до стилю й духовного смаку нашої доби поняття заавансованого в аспекті модерної цивілізації Перуна. В умовинах політизування й націоналізовання релігії такий варіянт не є неможливим. Народним масам чато-густо імпонує бомбастика, і на такий липець „надмірного" патріотизму неодин дасться набрати. А критично думаюча провідна верства народу мовчить і толерує таке наставлення мас pro publico bono. Так було в античній Греції й Римі з тим, що історія повторюється, міняються лише декорації століть на сцені світової історії. Українська людина повинна дивитися на християнство не лише з перспективи 1000 літ, але також 2000-ліття, тобто від часу, коли на галилейських узгір'ях появився й почав проповідувати Великий Учитель з Назарету, викликуючи своєю Нагірною Проповіддю духову революцію в закам'янілих від релігійного формалізму серцях нащадків патріярха Авраама.

До номінальних визнавців старозавітного монотеїзму-ягвізму промовив більший від реформатора й пророка — промовив Месія. На жаль, трапляються такі між ними патріоти, які в своїй наївності завдають розброюююче питання, мовляв, чому Христос прийшов до жидів, а не прийшов до нас, українців? Таким патріотам випадає хіба відповісти, що до патріотизму треба мати ще бодай трохи олію в голові. А поза тим пам'ятаймо, що Христова Наука не є обмежена ні часом, ні простором. Панкосмічний її універсалізм царює всевладно в цілій перспективі вічности, бо Творець є вічний і Його Правда є вічна. Автор Листа до Жидів каже, що „Ісус Христос вчора, сьогодні й той же на вічні віки". Божественний Логос — найдосконаліше Уосіблення тієї Правди, є вічний. Людина як індивідуально, так і колективно органічно пов'язана зі своїм Творцем. Навіть 70-літня диявольсько-рафінована атеїстична пропаганда московсько-совєтського стилю (о, часи, о, звичаї! — Вони також „відзначують" наше Тисячоліття!) не потрапила вирвати Христа з українських сердець в умовах жахливих переслідувань, які можуть конкурувати з добою Нерона.

Сьогодні лише Христос може допомогти нам перейти через бурхливі хвилі символічного Червоного моря до Обіцяної Землі щастя сучасних і майбутніх поколінь українства в умовах власного господарювання на споконвічно рідній землі. Під час, коли „там" наші брати й сестри є змушені славити Христа Господа по лісах і новітніх катакомбах, ми тут маємо змогу робити це явно-славно. Наш ювілей є золотою нагодою виявляти себе не лише досягненнями на полі українського етнографізму й культурно-інтелектуальних та церковних властивостей українського народного генія, але й виявити себе віддaністю Тому, який є Божественним Автором християнізму, незнищима печать якого красується й на нашому Тисячолітті. Тому піднесім вище Христовий Прапор під час наших відзначувань Ювілею. Як-неяк, а відзначування нашого 1000-ліття нагадує вірш Осипа Маковея („Хрест"), де поет каже, що ми в нашій релігійній практиці (а я і від себе додам: і в деяких відзначуваннях) наближуємося до формалізму — „а Ти стоїш, Ісусе, за порогом". Стараймося, щоби бодай у останніх місяцях Ювілейного Божого Року Ісуса Христос Спаситель не стояв „за порогом" наших сердець, „за порогом" ювілейних відзначувань.

Василь Сидоренко

Тріо „Россіньоль"

Минулого року в столиці Канади, в Оттаві, був заснований новий камерний ансамбль — тріо „Россіньоль" (соловей). Відома українська піяністка Мія Бах є членом і мистецьким керівником цього інструментального ансамблю. Концертмайстер Маріянна Юрке-Рапсон та головна віольончелістка Сузан Міллер, Непеанської Симфонічної Оркестри, — це складові члени камерного тріо. У репертуар цього ансамблю, крім творів західньоевропейських клясиків, входять і камерні твори українських композиторів. Завдяки культурно-мистецькій праці цього тріо є надія, що більше слухачів матиме нагоду познайомитися з українською музикою.

У понеділок, 23-го травня 1988 року, тріо „Россіньоль" під патронатом Українського Музичного Фестивалю, АДУК та Українського Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка виступило в залі Українського Культурного Центру в Торонто. На концерті виконано три композиції: В. А. Моцарта (1756-1791) „Тріо Б-дур К. 502", Василя Барвінського (1888-1963) „Тріо а-моль", і Ф. Мендельсона (1809-1847) „Тріо ц -моль".

Музична форма камерного тріо, себто фортепіян, скрипка і віольончеля, є однією з найдавніших інструментальних форм західньоевропейської музики. Ще в XVII сторіччі італійські композитори А. Кореллі та А. Скарлятті встановили цю форму. Нею протягом останніх 300 років користувалося багато інших композиторів у своїй творчій праці.

У виконанні творів Моцарта, Барвінського і Мендельсона тріо „Россіньоль" виявило себе професійним ансамблем. І не дивно, бож музиканти всі вчителюють у Непеанській симфонічній школі. Мія Бах уміло вела акомпаньяменти та провідні фортепіянові партії. У творі Барвінського, де фортепіян виринає майже як сольовий інструмент, піяністка досконало вив'язалася із технічно-віртуозними пасажами. Маріянна Юрке-Рапсон має легкий і чистий тон у своїй грі, що дуже надається до музики Моцарта. Сузан Міллер має сильну технічну контролю над її інструментом. У швидких частинах, особливо в третій частині композиції Мендельсона, віольончелістка ніяк не відставала від блискучої гри скрипки.

Особливу увагу треба звернути на тріо Василя Барвінського. Творчий дорібок Барвінського у жанрі камерної музика — невеликий. До того всього, багато рукописів композитора затратилося під час другої окупації Західньої України совєтською владою. Тому рідкість цього твору і свіжість його музичного ліризму викликає великі сподівання у слухачів відносно виконання. Музиканти мають старатися якнайкраще передати тої слов'янський мелос та романтичний динамізм, чого тріо Барвінського вимагає.

У майбутніх плянах тріо „Россіньоль" є дальше розучування камерних творів українських композиторів. Цього року, з нагоди святкування століття народження Василя Барвінського, ансамбль хоче ще розучити друге тріо композитора. Тоді із цією програмою тріо „Россіньоль" буде концертувати в Оттаві та околицях столиці. Надіємося, що в майбутньому музиканти ще не раз відвідають Торонто.

Юрій Р. Рибяк

ТУРБОТА З ОДЯГОМ

Американська одягова індустрія вже звикла до жінок, які постійно купують новий одяг, тому й відповідно до цього змінює матеріял та моду. І нема чому дивуватися, бо минулого року закуп жіночого та дитячого одягів осягнув майже 91 більйона долярів. Не погано, але і недобре, бо кількість зменшилась у порівнянні з попереднім роком. У цьогорічних перших чотирьох місяцях спостережено, що продаж одягу зменшився на два відсотка. Це тотожне з втратою більйонів долярів. Тому й не дивно, що продуценти поважно застановляються над тим, як довго американка ждатиме на купно нового одягу.

На цю економічну поведінку жінок годі дивитися тільки з купецької точки зору, бо глянути треба теж і на інші причини. То ж найкращі експерти одягової галузі економіки цікавляться цією справою. Настала поважна ситуація, яка потягає за собою далекойдучі наслідки в одяговій індустрії, включно зі звільненням робітників. У цій же песимістичній ситуації можна б знайти теж крихітку оптимізму, бо, мовляв, зменшиться імпорт, а це тільки в користь товарового балянсу ЗСА.

У чому ж причина часткового застою у продажу жіночого одягу? Перш усього, однією з поважних причин є збентеження відносно довжини спідниць при рівночасному впровадженні незахоплюючої нової моди... Виглядає, що продавці не вгадали, чого бажало собі жіноцтво. Тому багато з жінок прямо здержались із закупом нового одягу і вирішили таки заждати. Але і ще одне потвердило стриману поведінку жінок, а саме — підвишка цін. Це сталось тому, що при меншій вартості американського доляра зросли кошти імпортового довозу.

Знову ж, згідно з державною статистикою, родини після сплачення податків у квітні всі грошові надвишки видали чи то на перемоделювання мешкань, чи закуп домашнього устаткування, автомашин тощо. Вплив на продаж також мала реорганізація розподілу, де багато крамниць поодиноких фірм злучались (mergers). На очах прямо зникли відомі крамниці; поставали нові, до яких покупці ще не звикли; змінялись продавці, а головно товар не приходив на час, або було замало вибору в розмірах. Оливи до вогню додали крамниці із зниженими цінами, які навипередки продавали дешевше. Це вплинуло частково на зменшення загальної суми річного продажу, що й наводить статистика.

Але турбота виринає теж тоді, коли купувати навіть дорогий чоловічий чи жіночий одяг, бо часто дійсна якість не відповідає рекламованій. І коли матеріял задовільний, то саме ж виконання та викінчення, як кажуть, нижче критики. На дорогих плащах, вбраннях, сукнях чи блюзках відпадають ґудзики, шви порються, бо синтетична нитка не держить так, як колись бавовняна. Зрештою, не рідко буває і так, що одяг, а головно сорочки, приходиться самому „чистити" від висячих ниток...

У жіночій моді зайшли зміни, бо закінчується мода на форми вільних, більшої величини одягів, які домінували десятиріччя. Нинішня мода є протилежного напрямку, радше підкреслює природну форму тіла, а це, очевидно, нова законика для продавців, як вдоволити покупця.

Надходить осінь і, правом природи, листя з дерев падатиме вниз, однак у наслідок нових економічних сил передбачають, що ціни підуть вгору. Це не обмине теж дорогих одягів. Вже нині покупець точніше їм приглядається і перевіряє на місці. Він зовсім одверто вимагає справжньої якости, за яку платить. Та тут знову на обрії політики продуцентів, які одержують товар з різних частин світу, і часто густо, щоб бути першим у новій моді на ринку, натискають на скору доставу, що, очевидно, осягають, але коштом якости. І, здається, ця якість так довго буде пасербицею, як довго продуценти вважатимуть, що їхній товар має дуже коротке часове призначення і, чим скорше зужиється, чи пак, вийде з моди, тим більше бизнесу і зисків для них!

Здається, що таки найбільш ускладнені турботи постають тоді, коли приходиться вибирати одяг на дану імпрезу. Чоловіки не турбуються, бо звичайно той сам одяг (бизнесовий чи „токсідо") добрий на кожну оказію: а до того чоловіча мода тут не надто змінюється. Але для жінок! — У шафі повно суконок, а тут дилема: що одягнути?! За словами одного психолога, жінки, властиво, вдягаються для інших жінок, які пильно стежать за змінами.

Можна б сказати, що ця одягова гарячка не обминула і нашу етнічну групу. Буває і так, що така чи інша пані пропускає імпрезу, бо годі було дістати „відповідний одяг"... Але гляньмо у дзеркало і завважимо, що у дійсності з нами не є так трагічно. Пригадаймо хоча б традиційні „Вишивані вечорниці", де наша вишивка домінує і одержує право громадянства знайти примінення у різних видах, як теж закваліфіковується до видів вечірного одягу... І тут, на мою думку, прекрасна розв'язка: Навіщо шукати чужих форм і останнього крику моди, коли можна б продовжувати власну стилізовану моду, вкорінену в традицію і дух нашого народу. І можна б наш одяг вживати на кожну імпрезу, на кожну нагоду і завжди він буде відповідний, і завжди модний так, як модним задержується народний стрій. Чи це можливе? Очевидно! Ось для прикладу візьмім хоча б німців, яких „трахтенкляйд" втішається популярністю.

Оксана Б. Соколик

Чи ви знайомі з Ліліян Дзвоник?

Ні? Поїдьте до Кенори, або Оттави...

Ми познайомилися з Ліліян Дзвоник в Кенорі, куди ми випадково попали на мультикультурний фестиваль в переїзді до Вінніпеґу минулого року. Дрібна, синьоока, у віночку та народній ноші виглядала наче „тінейджер". В дійсності, вона мати чотирьох дорослих дітей й ініціятор та організатор Кенорського мультикультурного фестивалю, який саме відзначив своє 10-ліття. Сповнена вона енергії, усміхнена, ще й довідались ми, що до того вона — мистець.

А сьогодні читаю газету з Кенори „Дейлі Майнер енд Нюз". Газета ще з 15-го лютого. Має велику статтю авторки Рут Бовіц у відділі „Лайфстайлс". У статті світлина двох картин, а перед ними стоїть Ліліян Дзвоник. Читаю із зацікавленням. Авторка розказує, як Ліліян виставили свої картини на фестивалі у Давфині. Поміж гостями, які оглядали виставлені мистецькі твори, був Роберт Б. Климаш, куратор Східньоевропейської програми Канадського Центру студій Народних культур в Оттаві. І він захопився картинами Л. Дзвоник..., яка, як авторка пише, вміло, по-мистецьки та з чуттям вміє поєднати дорогі спомини „старого краю" з життям в новій країні... та підкреслити важливість обидвох культур на канві.

Як Дзвоники повернулися з Давфину до Кенори, відвідав їх Р. Климаш, з бажанням переглянути більше її творів. Він відразу сказав, що буде пропонувати її картину новому музеєві в Оттаві. Пізніше Ліліян дістала запрошення прислати фотографії та назви своїх картин, як і чому вона саме такі теми вибрала. Музей написав, що бажає набути одну з її картин.

На саме Різдво Л Дзвоник дістала листа, в якому Крайова Національна галерія мистецтва в Оттаві висловила бажання набути дві її картини для себе!

(Закінчення на ст. 8-ій)

ЮНЕСКО ВІДЗНАЧИЛО ТИСЯЧОЛІТТЯ „ХРИЩЕННЯ РОСІЇ"

II.

Від всіх інших відрізняється доповідь французького вченого, професора Паризького університету Ів Гаманта. Повний текст його доповіді має 24 сторінки машинопису і вона написана у формі хронології історії християнства від IX століття до 1983 року на території теперішніх України, Білорусі й Росії. У нього дуже виразна і чітка історична термінологія і об'єктивно подані історичні факти. Багато місця у своїй хронології він присвячує історії українських Церков, їх переслідуванню, знищенню большевиками УАПЦ і УКЦ.

У загальному, у доповідях західніх і східньо-европейських вчених внесено багато нового, невідомого чи мало відомого, до історії християнства на Україні і в Росії. На жаль, насвітлювання історичних подій з виразних проросійських позицій і вживання фальшивої термінології знижують наукову вартість цих доповідей. Багато з цих доповідей заслуговують на фахову оцінку.

Розмови з Митрополитом

Перебуваючи на симпозіюмі ЮНЕСКО, представник „Смолоскипу" О. Зінкевич мав нагоду кілька разів говорити з митрополитом Філаретом.

Перша розмова відбулася вранці, 28-го червня, у будинку ЮНЕСКО.

Прибувши майже годину скоріше, щоб отримати дозвіл вступу на симпозіюм, Зінкевич побачив в коридорі велику групу осіб з СССР — багатьох священиків, професорів, офіційних представників. Серед них були й два митрополити — Філарет і Ювеналій. О. Зінкевич підійшов до митрополита Філарета зі словами:

— Дозвольте, Владико, познайомитися. Я український журналіст з Америки.

Митрополит здивовано подивився, простягнув руку і відповів по-російськи:

— Ну, харашо, ви з Амєрікі, познакомімся...

— Але ж ви митрополит Київський, екзарх України, чи не так?

— Да, да Київський... І митрополит перейшов на українську мову і в наступних розмовах завжди її уживав.

Почали говорити про Ювілей 1000-ліття хрищення Київської Руси. О. Зінкевич розказав митрополитові про підготовку святкувань в Америці, про видання книги „Тисяча років християнства на Україні". Немов з жалем, митрополит сказав:

— А у нас не все вийшло гаразд. Три православні патріярхати не взяли участи у святкуваннях в Москві.

— А Вселенський патріярх?

— Ані не взяв участи, ані не вислав делеґації.

— А яка причина цьому?

— Багато на те склалося пиричин.

— Може політичні?

— Може й політичні.

Цікава була розмова з митрополитом Філаретом під час вручення йому книги „Тисяча років християнства на Україні". Митрополит взяв книгу і зупинився на обкладинці.

— От у вас і фотографія св. Софії. Прекрасна. Рідкісна.

Почав гортати книгу. Зупинився на пам'ятнику св. Володимира у Києві:

— Цікаво. Знайшли хто скульптор і хто архітектори.

— Не могли, на жаль знайти, чому пам'ятник поставлено 1853 році, а не в 1888 році у 900-ліття хрищення.

— Київський губернатор замовив пам'ятник. Його вилляли у Петербурзі, поставили заздалегідь, але Київський митрополит відмовився його посвятити, бо традиційно не годилося ставити пам'ятників своїм власним святим.

Зупинився на репродукції картини П. Мегика. Уважно прочитав підпис (митрополит знає англійську мову) і каже:

— А підпис у вас неправильний. України тоді ще не було.

— Владико, але й Росії тоді не було, і Російської Православної Церкви тоді не було, а у виданнях Московської патріярхії постійно так і лише так пишуть.

— Правильно писати Київська Русь.

— Але так у Вас не пишуть. Викидають „Київська", а залишають лише „Русь". Та ж не Тмутороканська це Русь, а таки Київська, а не якась інша.

Підходить митр. Крутицький і Коломенський Ювеналій. Простягає руку. Філарет говорить по-російськи до нього:

— Українець з Америки. Книгу там видали. Подивіться.

Митр. Ювеналій кинув оком, відвернувся і мовчки пішов.

Знову перелистовував книгу. Зупинився на фотографії Митрополита Мстислава, уважно читав підпис, повернув до Митрополита Ніканора, а тоді зупинився на фотографії кардинала Мирослава Любачівського. Нічого не говорив.

— У книзі є, Владико, фотографії всіх православних і католицьких українських митрополитів і єпископів, які загинули у радянських концтаборах, які були ув'язнені...

Розмову перериває група росіян-еміґрантів. Вони цілують митрополита у руку, а дехто і у бороду. Він якось незвично благословляє їх. Для них не важно, що він українець. Він же їхній російський митрополит, серйозний кандидат на патріярха „всієї Русі".

Закінчення буде.

ПІДСУМКИ ПРАЦІ КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

Слідкуючи за працею Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні, треба підкреслити, що ця всегромадська організація, заснована ще в 1985 році під патронатом ієрархії Українських Церков, сповняє накладений на неї почесний обов'язок. Крайовий Комітет упродовж трьох років працює рвно і соборно для добра всієї української громади Америки. Популяризуючи наше тисячоліття назовні між не-українцями, Комітет завжди стає в обороні всіх Українських Церков, у яких тепер однакова доля і які тепер однаково страждають на рідних землях під московською окупацією. Крайовий Комітет стверджує також, що Росія не має ні морального ні історичного права на святкування тисячоліття християнства, і що Київ — місце хрищення в 988 році, завжди був, є і буде столицею України. Щоб гідно відсвяткувати пам'ять св. князя Володимира, Крайовий Комітет старається виконувати його заповіт, дивлячись на прийняття Християнства 1000 років тому, як на заклик до єдности всіх українських земель, де Київське Християнство як колись, так і тепер, базуючись паралельно на східніх і західніх релігійних елементах, дає українцям почуття унікальности й окремішности серед інших народів і їх Церков.

Головною ціллю праці Крайового Комітету є засвідчити перед світом те, що українці є правними спадкоємцями християнської та історичної спадщини Києва, що, святкуючи велику подію прийняття християнства їхніми предками, українці готові виявити солідарність, що і є виявом їхньої любови до українського народу, його історії, культури, обряду та традицій. Ціль ця проявляється в шістьох ділянках праці Крайового Комітету, а саме:

1. Зв'язок з Американськими урядовими чинниками.

Завдяки старанням Крайового Комітету, в Сенаті та Конгресі ЗСА ухвалено резолюцію з нагоди Тисячоліття Християнства в Україні, в якій говориться про переслідування вірних на наших рідних землях і домагається легалізації наших Церков. В резолюції радиться також урядовим чинникам Америки здержатися від офіційних відвідувань Совєтського Союзу в часі тисячолітніх святкувань у Москві. Ця резолюція — це один із дуже важних осягів Комітету. Про це свідчить реакція, висловлена в листі голови Верховної Ради УССР, т.зв. Української Совєтської Соціялістичної Республіки, до віцепрезидента ЗСА Джорджа Буша та спікера палати Репрезентантів Джіма Райта. Як відомо, не зважаючи на шантаж і погрози з боку УССР, всі американські законодавці, як і належить волелюбним людям, одноголосно прийняли Резолюцію. Треба додати, що Крайовий Комітет утримує постійний контакт з Урядом Америки та висилає туди велику кількість матеріялів. З цієї ж причини існує Вашінгтонське бюро з працівником, що координує цю важливу ділянку.

Слід також пригадати про виставку ікон і писанок, яка відбулася 21-го березня ц.р. в Американському Сенаті. Велика кількість сенаторів і конгресменів, що відвідали її і опісля взяли участь у пресовій конференції та прийнятті, свідчить про успіх цієї імпрези. Сенаторами, які не могли прибути на виставку, роздано писанки та передано інформації про наші святкування.

Немає сумніву, що цей т.зв. „проєкт писанки" тісно пов'язаний з дружнім ставленням американських законодавців до української справи; про цю ж прихильність свідчить і прийняття резолюції про наше тисячоліття.

Тому, що праця й заінтересування Крайового Комітету є вже всім відомі, багато членів дістали запрошення з Білого Дому взяти участь у симпозіюмі 3-го травня ц.р. про релігійне переслідування в Совєтському Союзі. На конференції промовляв президент Роналд Реґен, який, завдяки заходам Крайового Комітету, є добре поінформований про Тисячоліття України та про мученицький шлях наших Церков. Треба згадати, що з нагоди Тисячоліття Руси-України, Президент виготовив „відеотейп", який можна замовляти у Вашінгтонському бюрі комітету. На майбутнє плянується зустріч Президента з українською громадою, про що своєчасно появиться повідомлення в пресі.

2. Публічні зв'язки

Крайовий Комітет старається мати впливи на засоби масової інформації. І тут треба згадати дуже успішний виступ Комітету у Скрентоні, Па., 25-го вересня 1987 року, коли то до названого міста приїхали чотири митрополити із Совєтського Союзу з метою офіційно заініціювати т.зв. „тисячоліття Росії" на терені Америки. У висліді одномісячної підготовки нашої Комісії публічних зв'язків, члени Ділового Крайового Комітету мали змогу з'ясувати справу на телебаченні, як також помістити прихильні нам статті в приблизно 20-ти американських газетах. У висліді, офіційна церемонія передання ключа міста Скрентону для владик Російської Православної Церкви не відбулася. Замість протиставитися нам, росіяни постановили виїхати із Скрентону без виконання своїх задуманих плянів.

Щоб ширити правду про Тисячоліття Християнства в Україні, Крайовий Комітет двічі брав участь в конвенціях релігійних радіостанцій, що відбуваються у Вашінгтоні з початком кожного року. В результаті, учасники мали змогу читати видану американськими українцями літературу, і тим способом познайомитися з історією українського народу та його Церкви.

З подібних мотивів Комітет взяв цього року платне оголошення в престижевому журналі „Едітор енд Паблішер", що його в більшості передплачують журналісти, в якому представлено позицію українців щодо нашого Тисячоліття.

З ініціятиви Крайового Комітету відбувся 29-го травня ц.р. „День Єдности", що мав позитивний відгук у деяких американських газетах.

На пропозицію нашого Комітету, СКВУ, Світовий Конгрес Вільних Українців, видав в цій справі відповідну відозву, що була вислана до всіх країн українського поселення. Протестаційна акція перед совєтською амбасадою у Вашінгтоні в днях від 5-го до 10-го червня, без сумніву, мусіла мати також вплив на американську публіку.

3. Співпраця з крайовими організаціями для пропагування Тисячоліття.

Як відомо, під патронатом Крайового Комітету відбулися 14-го лютого цього року в Ню Йорку і два тижні пізніше в Атланті, два величні концерти української музики, присвячені 1000-літтю Українського Християнства, зорганізовані Фундацією ім. Мазепи.

Ці імпрези мали чималий відгук в американській пресі. Треба зазначити, що публіка на концерті в Атланті була майже виключно неукраїнською і що кожний глядач мав рідкісну нагоду познайомитися не тільки з українською музикою, але також дістав матеріяли Комітету про наш ювілей.

Приємно згадати, що співпраця Крайового Комітету з видавництвом „Смолоскип" увінчалася успіхом, коли 15-го червня ц.р. появився енциклопедичний словник англійською мовою, який детально представляє історію наших Церков від початків і в загальному дає огляд розвитку християнства і Української Церкви на Україні впродовж десяти століть.

Останнього часу Крайовий Комітет увійшов у зв'язки з фірмою, зорганізованою кількома українськими адвокатами, з метою видати пропам'ятну медалю в бронзі, сріблі та золоті. Проєкт вже ухвалений і вкоротці появляться більш точні інформації про це у нашій пресі.

4. Зв'язки з неукраїнськими Церквами.

Тут слід згадати про зустріч, що відбулася в лютому ц.р., між головою Ділового Крайового Комітету і Архиєпископом Яковосом, Головою Грецької Православної Церкви Північної і Південної Америк.

В наслідку розмов, всі грецькі православні парафії були поінформовані про наш Ювілей і про становище українців щодо святкувань цього ж ювілею Московською Православною Церквою. Як було дещо пізніше повідомлено в пресі, Царгородський Патріярх Вселенної Церкви відмовився брати участь у московських святкуваннях, у днях між 5-им і 12-им червня ц.р.

Стоячи на позиціях, що одним із найголовніших пріоритетів американських українців у ЗСА є ширити правду про наш Ювілей між американцями, Крайовий Комітет зорганізував 19-го червня концерт української церковної музики в Єпископальній крайовій катедрі Вашінгтону, що є найбільшою й найбільш імпозантною церкою столиці. Концерт щоправда був пов'язаний з поважними коштами, беручи під увагу те, що не можна було продавати квитків вступу, але він виконав своє завдання. Більш як 2,000 слухачів мали змогу не тільки познайомитися з українською церковною музикою, але також побачити виставку українських ікон і взяти додому летючки та брошури видані комітетом.

5. Контакт з місцевими відділами.

В результаті кількакратного заклику Організаційної комісії Крайового Комітету, зголошено насьогодні заснування 43-ох відділів. Незалежно від того, в якій мірі ці відділи бажають співпрацювати з централею, Крайовий Комітет старається інформувати їх про його діяльність і давати їм напрямні для їхньої праці. З цієї причини Комітет вислав безліч обіжників з інформаціями про резолюції в Сенаті та Конгресі про „День Єдности", про маніфестації між 5-им і 12-им червня та про способи, які треба вживати, щоб успішно увійти у зв'язки з пресою, чи іншими чинниками масової інформації. Крайовий Комітет зібрав понад 20 різних матеріялів для вжитку до т.зв. „пресових пакетів" і виготовив спеціяльну для цього обгортку. Видано жетони, які вислано до відділів, згідно з їхніми бажаннями. В останньому часі, завдяки старанням Комітету, вийшла відзнака, що її можна замовляти через Фінансову комісію. Крім того Комітет був автором двох брошур, одна пропагандивного характеру, а друга — більш інформативна. Цю останню — „Міленіюм оф Кришчіяніті ін Укрейн", було вислано не тільки до громадських комітетів, але також до різних організацій і парафій. За згодою комітету вона була видрукована в Канаді. Разом розійшлося приблизно 100,000 брошур.

Хоч Крайовий Комітет не втручається у внутрішні справи місцевих чи стейтових комітетів, він у кількох випадках прийшов з допомогою і порадами про проклямації тисячоліття, що вже виголошені різними губернаторами, чи будуть виголошені. Приємно згадати, що сьогодні є 14 таких проклямацій. Також чимало посадників міст і леґіслятур видали проклямації, проголошуючи 1988 рік Роком Тисячоліття Християнства в Україні.

Крайовий Комітет хоче висловити признання тим відділам, які роблять надзвичайно корисну роботу для популяризації нашого Ювілею, і особливо подякувати тим, які постійно тримають контакт і, не зважаючи на далеку віддаль, докладають багато труду й приїхали на пленарні сходини 26-го березня цього року.

Пригадуємо, що Крайовий Комітет взяв на себе обов'язок видати Пропам'ятну книгу тисячолітніх святкувань в Америці. Тому комітет ще раз просить зберігати фотознімки, статті, летючки, оголошення і тому подібне, і все це присилати до нашого архіву, на адресу Бібліотеки Української Православної Церкви в Бавнд Бруку, Н. Дж.

6. Всенародний здвиг у Вашінгтоні в днях від 7-го до 9-го жовтня 1988 року.

У цих днях відбудуться святкування, які завершать працю Крайового Комітету. Зайвим є пригадувати, що масова присутність української громади в столиці Америки є обов'язкова. Пам'ятаймо, що світ буде спілкувати за тим, чи ми численно, соборно і гідно пом'янемо святе діло нашого князя Володимира. В програму входять спільні Богослуження з участю митрополитів обох Церков — Української Православної Церкви і Української Католицької Церкви, і маніфестація, що відбудеться 9-го жовтня. Протягом трьох днів, як уже подано в пресі, матимуть місце концерти, на які вже продаються квитки. Треба сподіватися, що українська спільнота не пожалує ні часу ні фінансів, щоб бути присутньою на цих імпрезах. Ми повинні показати світові, що, немаючи змоги святкувати наше Тисячоліття в столиці України Києві, де відбувся акт хрищення в 988 році, ми постановили зійтися в столиці вільної країни Вашінгтоні, де існує правдива свобода релігії і слова.

Ми уважаємо, що Крайовий Комітет, беручи під увагу його осяги, заслуговує собі на признання від української громади. Праця його, не зважаючи на обмежені фонди, успішна. Більша частина праці Комітету, як резолюції в Сенаті і Конгресі, пресові конференції, виставки, присутність у Білому Домі, роздача писанок для кожного американського законодавця, участь на конвенціях, платні оголошення, постачання матеріялів для преси і урядових чинників, дарові концерти для американської публіки, втримування канцелярії і заанґажування професійних осіб для виготовлення комунікатів тощо, все це речі дуже потрібні, але вони не приносять ніяких фінансових зворотів. Щоб продовжувати успішно свою діяльність, комітет просить в цьому зрозуміння і звертається до фінансових установ, організацій — членів Президії Крайового Комітету, місцевих і стейтових відділів, як також до всіх громадян, які ще досі цього не зробили, зложити негайно свій даток, і переслати його на адресу: UUARC, Inc. Millennium of Christianity Fund, 1310 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141.

Крайовий Комітет Тисячоліття Християнства в Україні

National Committee to Commemorate Millennium of Christianity in Ukraine

63 FOURTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10003
(212) 254-5130

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КОНЕЧНІСТЬ НЕГАЙНОГО ЗАМОВЛЕННЯ ПРИМІЩЕНЬ У ВАШІНҐТОНІ

Крайовий Комітет Тисячоліття Християнства в Україні подає до відома всім місцевим комітетам та громадянству, що вже тепер треба замовляти нічліги у готелях поблизу Вашінгтону, щоб брати участь у центральних святкуваннях у Вашінгтоні в днях 7-го, 8-го і 9-го жовтня ц.р.

Крайовий Комітет зарезервував приблизно 700 кімнат на цілий цей час. Але вже тепер треба зголошувати свої замовлення до нижчеподаних готелів, щоб забезпечити собі нічліг.

Заразом Крайовий Комітет довідався, що в тому самому часі відбуватиметься також конвенція Американської дентистичної асоціяції, яка зарезервувала для своїх членів біля 10,000 кімнат у готелях Вашінгтону і околиці. Тому наші резервації треба робити негайно. Роблячи замовлення кімнат, треба покликатися все на Ukrainian Millennium Committee.

Подаємо список готелів, телефони, куди треба дзвонити і кошти кімнат.

Hyat Arlington — 100 кімнат
1325 Wilson Blvd. — для однієї особи — 69 дол.
Arlington, Va. 22209 — для двох осіб — 69 дол.

Reservations: National Millennium Committee
1-800-228-9000

Hyat Regency Crystal City — 100 кімнат
2799 Jefferson Davis Highway — для однієї особи — 89 дол.
Arlington, Va. 22202 — для двох осіб — 89 дол.

Reservations: National Millennium Committee
1-800-228-9000

Executive Inn Best Western — 250 кімнат
2480 South Glebe Rd. — для однієї особи — 85 дол.
Arlington, Va. 22206 — для двох осіб — 85 дол.

Reservations: Ukrainian Millennium Committe
1-800-426-6886

Guest Quarters — 30 кімнат
2500 Pennsylvania Ave. — для однієї особи — 99 дол.
Washington D.C. 20037 — для двох осіб — 99 дол.
(202)333-8060

801 New Hampshire Ave., NW. — 30 кімнат
Washington D.C. 200037 — для однієї особи — 99 дол.
(202)785-2000 — для двох осіб — 99 дол.

Reservations: Ukrainian Millennium Committee
1-800-424-2900

Howard Johnson Hotel — 150 кімнат
2650 Jefferson Davis Highway — для однієї особи — 68 дол.
Arlington, Va 22202 — для двох осіб — 78 дол.

Reservations: Ukrainian Millennium Committee
(703) 684-7200.

Інформації про концерти

Проситься вже тепер замовляти квитки на всі три концерти. Ціна квитків **на кожний концерт є:** 30.-дол. — льожі; 25.-дол. — партер, 1-ий, 2-ий, 3-ий і 4-ий яруси (балькони); 20.-дол. — 5-ий, 6-ий, 7-ий і 8-ий яруси; 15.-дол. — 9-12 яруси (балькони).
Замовлення висилати на адресу: Ukrainian Millennim Committee, c/o U.N.A. 3rd floor; 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303. Tel.: (201) 451-2200.

До Крайового Комітету 1000-ліття Християнства в Україні.

Замовляю ..... квитків, в ціні по ...... дол. разом .... дол.,

і на цю суму залучую чек, виставлений на:
Ukrainian Millennium Committee.

Бажаю квитки на концерти:

п'ятниця 10/7/88 .....; субота 10/8/88 .....; неділя 10/9/88 .....

Квитки прошу вислати на адресу: ....

....

Вже можна набути відзнаку Тисячоліття

Фото відзнаки (побільшене)

Джерзі Ситі, Н. Дж. Крайовий Коміет Тисячоліття Християнства в Україні подає до відома українській громаді, що вже є в розпродажі офіційна відзнака цього комітету.

Проєкт відзнаки-емалії виконала мисткиня Люба Мазяр в голубій, золотій та білій барвах.

Відзнаку-жетон в ціні по 5 дол. можна закупити в Крайовому Комітеті Тисячоліття Християнства в Україні, пишучи до: National Committee to Commemorate Millennium of Christianity in Ukraine, c/o UNA, 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО НАБИРАННЯ ОГОЛОШЕНЬ ДО ПРОГРАМОВОЇ КНИЖКИ ТРЬОХ КОНЦЕРТІВ, ЯКІ ВІДБУВАТИМУТЬСЯ У ВАШІНҐТОНІ У ДНЯХ 7-8 І 9-ГО ЖОВТНЯ 1988 Р. ПІД ЧАС ЦЕНТРАЛЬНИХ СВЯТКУВАНЬ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ.

Канцелярії Крайового Комітету повідомляє, що приготовляється програмова книжка, яку одержать всі учасники трьох концертів у Вашінгтоні. Там будуть подані, крім самої програми концертів, також детальні інформації про всіх виконавців, про музичні твори, виконувані на тих концертах, та про наші Ювілейні Святкування.

Ціни на привітання та оголошення є, як слідує:

Ціла сторінка — величини	5" на 9"	$450.00
Пів сторінки (вертикально) величини	2⅜" на 9"	250.00
Пів сторінки (горизонтально) величини	5" на 4⅜"	250.00
Чверть сторінки — величини	2⅜" на 4⅜"	150.00

Оголошення, чи привітання в українській чи англійській мовах вже готові до друку (camera ready) враз із гаслами, виготовленими на Ukrainian Millennium Committee, проситься надсилати до:

Miss Deborah Hanzlik Tepper
Hanzlik, Tepper and Associates
3643 Jenifer Street, North West
Washington, D.C. 20015.

В справі цих оголошень проситься дзвонити:

(202) 364-4343.

ПОДЯКА ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

Від трьох років Фінансова комісія Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні старається придбати потрібні фонди, щоб ними покрити кошти заплянованих акцій. Збірку пожертв переведено зверненнями у „Свободі" і „Українськім Тижневику", як також листами до поодиноких читачів цих двох газет. Видано також жетони і відзнаки, які принесуть деякі прибутки. Підсумки досі переведеної праці нашим комітетом є подані окремо на цій сторінці.

У зв'язку з цьогорічними відзначеннями та заплянованими кінцевими центральними святкуваннями у Вашінгтоні, Крайовий Комітет буде мати видатки у висоті біля 200,000 дол. На жаль, до кінця червня ц.р. вплинуло пожертв до каси Крайового Комітету на меншу суму, як одна третина передбачених видатків.

Крайовий Комітет складає щиру подяку всім численним жертводавцям, прізвища яких подані у цих списках. Своєю пожертвою ці жертводавці дали конкретний доказ підтримки праці нашого комітету.

Крайовий Комітет проситиь всіх шановних читачів, які ще не відгукнулися на його заклики, скласти свої пожертви, так дуже потрібні у дальшій праці для оборони Українських Церков та популяризації святкувань українського 1000-ліття Християнства.

Чеки проситься виставляти на: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC. або UUARC, INC. — MILLENNIUM OF CHRISTIANITY IN UKAINE FUND та висилати на адресу: 1319 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141. Всі пожертви є звільненні від уподаткування, згідно із звільненням число 23-1360863.

КРАЙОВИЙ КОМІТЕТ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

Пожертва $ .... від ....

....

....

Посвідку проситься виставити на .... (по-англійськи)

та переслати
на адресу ....
(по-англійськи)

....

.... Дата .... Підпис

ГРУДЕНЬ 1987

(9-та серія)
(76647 — 76666)

5,000 дол. — Український Народний Союз, Джерзі Сити, Н.Дж.
1,000 дол. — Назаревич Волтер, Іст Норвіч, Н.Й.
200 дол. — Кучкуда Вілліям, Брідж Тавн, Н.Дж.
150 дол. — Сусс Антон Ф., Оріндa, Кал.

По 100 дол. — Д-р Пазуняк Наталія, Філядельфія, Па., П-во Кисілевський Галина і Юрій, Кліфтон, Н.Дж., Кобилецький Роман, Чікаґо, Ілл., Д-р Смаль Іван, Дітройт, Міш., Омецінський Омелян, Рочестер, Н.Й.

По 50 дол. — Ференц Д.М., Стемфорд, Конн., Могучий В., Натлей, Н.Дж., Роговський Мирослав, Ірвінґтон, Н.Дж., Міць Микола, Стов, Па.

По 25 дол. — Ганушевський Степан, Рочестер, Н.Й., Левицька Віра, Ню Йорк, Н.Й.

По 20 дол. — Фута Петро, Рочестер, Н.Й., Скальський Михайло, Карбондейл, Ілл., Принада Богдан, Картерет, Н.Дж.

По 10 дол. — МекКей Дарія, Едінборо, Па., Д-р Прокопів Володимир, Відспорт, Н.Й.

1 дол. — Губчак, Лейк Цуріх, Ілл.

10-та серія
(грудень 1987, січень і лютий 1988)
ч. 76667 — 76741

500 дол. — Спілка Української Молоді в Америці (СУМА) ім. Богуна с/о Т. Чурма Бервин, Ілл.

250 дол. — Союз Українок Америки, Відділ 38.

ПРОДОВЖЕННЯ СПИСКУ ЖЕРТВОДАВЦІВ...

По 200 дол. — Михайло Лехіцький, Асторія, Н.Й., Ляриса Долинська, Вестфільд, Н.Дж., Д-р Александер Стеткевич, Тавнтон, Масс., Д-р Богдан О. Шебунчак, Блюмфільд, Н.Дж., Вячеслав Вишневський, Річмонд Гіл, Н.Й.

150 дол. — Василь Камінський, Вілміт, Ілл.

По 100 дол. — Василь Мельничин, Френкфорт, Кентакі (доповнено з попередньої листи), Володимир Сохан, Джерзі Сиrі, Н.Дж., Майк-МекКін, Сан Дієго, Кал., Юліян Залізняк, Рашвіл, Н.Й., Мирослав Раковський, Монтґомери Віледж, Мд., Степан Островський, Кергонксон, Н.Й., Володимир Воловодюк, Четтам Тавншип, Н.Дж., Євген Михайлів, Бетлегем, Пен., Ярема Курпель, Ню Орлінс, Ла., Степан Островський, Кергонксон, Н.Й. (разом 200 дол.), Роман Данилюк, Елмгерст, Н.Й., Д-р Т. Ганушевський, Провіденс, Р.І., Ф. Місіонг, Лівонія, Миш., Андрій Маринюк, Маямі Біч, Фл., Д-р Жіром Павліски, Телагассі, Фл., Петро Стрижаченко, Рочестер, Н.Й., П-во Петро і Ольга Гурські, Чельтенгем, Пен., Олена Куцик, Гюстон, Тексас, Дарія Кузик, Трентон, Н.Дж., Василь Матвієв, Самервіл, Н.Дж.

По 50 дол. — Петро Спотюк, Філядельфія, Пен., Антін Гнатишин, Ню Йорк, Н.Й., Христина Гошовська, Рочестер, Н.Й., Д-р Микола Дейчаківський, Бреквіл, Огайо, Ярослав Ґепета, Коледж Парк, Мд., Ольга Боба, Форт Лі, Н.Дж., Нік Прегар, Міннеаполіс, Мін., Комітет Тисячоліття Ґлен Спей, Н.Й. (Петро Мельник), Марко Р. Ґудзяк, Ардмор, Пен., Д-р Михайло Яцух, Ветерсфілд, Конкт., Марія Легенький, Віскансон Деллс, Віск.

45 дол. — С.М. Тимяк, Пітсбурґ, Пен.

30 дол. — Борис Глинський, Денвіл, Н.Дж.

По 25 дол. — Джіні Серба, Монт Лорел, Н.Дж., П-во Михайло і Ольга Єлиів, Ню Йорк, Н.Й., Д-р Євген і Анізія Ґіль, Сільвер Спрінґ, Мд., о. С. Ганкевич, Парма, Огайо, Галина Ощипко, Філядельфія, Пен., Ярослав Слободинський, Баффало, Н.Й., Богдан Козак, Колюмбія, Мд., Василь Романцьо, Вудгейвен, Н.Й., Данило Паньків, Вілмінґтон, Де., Люба Лящук, Меріт Айленд, Фл., Рома Навроцька, Філядельфія, Пен., Микола Кобрин, Ґалівуд, Фл., Комітет Тисячоліття, Балтімор, Мд. (Богдан Сапамаха), Ярослав Яцковський, Ютика, Н.Й., Роман Кизик, Бруклин, Н.Й., Микола Легета, Дітройт, Миш., Осип Федорика, Магва, Н.Дж., Петро Рибенський, Кліфтон, Н.Дж.

По 20 дол. — Роман Омецінський, Мейпелвуд, Н.Дж., П-во Іван Сірик, Чікаґо, Ілл., Володимир Вальчук, Бейсайд, Н.Й., П-во Степан Покора, Ґлестонбари, Кт., о. Дмитро Маричук, Вест Гартфорд, Кт., Комітет Тисячоліття Бостон, Ставґтон, Масс. (Осип Харина), Іван Вийтик, Феніксвілл, Пен.

15 дол. — А. Дебрин, Дітройт, Миш.

По 10 дол. — Віктор С. Вінич, Денвер, Кол., Роман Борковський, Йонкерс, Н.Й., П-во Петро Тучапек, Міннеаполіс, Мінн., Петро Волощук, Дорчестер, Масс., Вілім Ґлова, Ню Брітейн, Кт., Андрій Фарміґа, Кліфтон, Н.Дж., Мирон Пилипець, Ґаєтсвілл, Мд.

По 5 дол. — Іван Ґулич, Сарасота, Фл., Олексій Коновал, Арлінгтон Гайтс, Ілл.

11-та Серія, лютий, березень, 1988 76742 — 76766

5,407 дол. — 24 жертводавців, (в цьому 2 організації)
5,000 дол. — Федеральна Кредитова Кооператива Самопоміч, Ню Йорк, Н.Й.
2,500 дол. — 1-ий Федеральний, Щадничий Банк „Певність", Чікаґо, Ілл.
По 500 дол. — Український Золотий Хрест, (п. Н. Іванів, президент), Чікаґо, Ілл., Ольга Зазуля, Реґо Парк, Н.Й., Д-р К. Кебало, Бріджвуд, Квінс, Н.Й., Микола Крумшин, Йонкерс, Н.Й.
150 дол. — Богдан Копистянський, Юнійондейл, Н.Й.
По 100 дол. — Галина Кузьмінська, Віліямставн, Н.Дж., Роксоляна Бурачинська, Сілвер Спрінґ, Мд.
80 дол. — Мирон Кузьма, Веніс, Фл.
По 50 дол. — Марія Стасів, Рочестер, Н.Й., Володимира Михайлів, Філядельфія, Пен., Борис Кучинський, Колюмбус, Огайо, Богдан Д. Гамерський, Вен Найз, Кал., П-во Володимир Стойко, Велінґерс Фолс, Н.Й.
40 дол. — адв. Мирон Болюх, Бостон, Масс.
По 25 дол. — Стефанія Гордюк, Джамейка, Н.Й., Євген Бачинський, Парма, Огайо, Дарія Т. МекКой, Едінборо, Пен., Роман Лазарчук, Дітройт, Миш., Петро Серба, Більмінґтон, Де., Теодор Рак, Філядельфія, Пен.
15 дол. — Василь Копельзів, Колюмбус, Огайо
12 дол. — Юліян Бачинський, Натлей, Н.Дж.
10 дол. — Марія Іськів, Сен Бруно, Кал.

12-та серія 76767 — 76780, квітень 1988

121 дол. — Д-р Нестор Олесницький, Мейпелвуд, Н.Дж.
По 100 дол. — П-во Борис і Теодозія Дурбак, Маямі Біч, Фл., Д-р Теодор Чуй, Марльборов, Кт., Микола Зацухний, Бруклин, Н.Й.
По 50 дол. — Володимир Черевко, Ст. Петерсбурґ, Фл., Петро Сокіл, Парма, Огайо, Надія Гафткович, Гартфорд, Кт., Зенон Осінчук, Форт Вайн, Інд.
30 дол. — Михайло Хома, Балтімор, Мд.
По 25 дол. — Володимир Сенежак, Вест Орендж, Н.Дж., Теодор Коваль, Бевстер, Н.Й., П-во Юрій Малаховський, Флашінґ, Н.Й., Вінцент Шандор, Едісон, Н.Дж., Петро Билен, Чікаґо, Ілл.

13-та серія, квітень, травень, червень 1988 76781 — 77333

По 1,000 дол. — Українська Православна Кредитова Кооператива, Ню Йорк, Н.Й., П-во Олександер Камінський, Гемтремк, Миш., Василь Яцейко, Кліфтон, Н.Дж., Кредитова Кооператива Самопоміч, Дітройт, Миш.
750 дол. — Федеральна Кредитова Кооператива СУМА, Йонкерс, Н.Й.
По 500 дол. — Віра Дейчаківська, Форт Лі, Н.Дж., Д-р Ірена Гребеняк, Льондонвіл, Н.Й., Д-р Любомира, Ігор Коцур, Ляпір, Миш., Андрій Смит, Елізабет, Н.Дж., Український Братський Союз, Скрентон, Пен.
350 дол. — Василь Леканка, Авбурн, Н.Й.
279.20 дол. — Мирон Дольницький, Філядельфія, Пен.
По 250 дол. — П-во Олександер Леськів, Вайтстон, Н.Й., Д-р Орест Котик-Степанович, Вашінґтон, Д.К., П-во Микола Шпетко, Річмонтгіл, Н.Й.

По 200 дол. — Кредитова Кооператива Самопоміч, Балтімор, МД., Віліям Кучкуда, Брік Тавн, Н.Дж., П-во Орест Мартинович, Філядельфія, Пен., Марія Овчаренко, Чарлставн, Ілл., Антін Яремко, Мейпелвуд, Н.Дж., Д-р Володимир Онуферко, Джерзі Сиrі, Н.Дж.
169.73 дол. — Спілка Української Молоді, СУМ, Торонто, Канада
150 дол. — Д-р Олександер Стрільбицький, Форт Вейн, Інд.
140 дол. — Роман Мельник, Йорк, Пен.
По 125 дол. — П-во Євген Гуменський, Ен Арбор, Миш., Леонід Підстригач, Лонг Айленд Сиrі, Н.Й.
105 дол. — Марія Кодельська, Кайлюа, Гаваї

По 100 дол. — Марія Дозорська, Таксон, Аріз., Іван Винник, Ню Йорк, Н.Й., Мирослав Прокоп, Ню Йорк, Н.Й., П-во Юрій Дейчаківський, Вірджінія Біч, Вірдж., Володимир Пилишенко, Брокпорт, Н.Й., Володимир Боярський, Юніон, Н.Дж., Андрій Яріш, Рочестер, Н.Й., Іван Ковальчин, Гартфорд, Конн., ВПреп. о. Іван Ткачук, Ню Йорк, Н.Й., Микола Куниський, Овк Парк, Миш., Осип Сташків, Мейпелвуд, Н.Дж., Роман Рак, Кергонксон, Н.Й., Монс. Мирослав Харина, Філядельфія, Пен., Дмитро Ходонович, Вілліментік, Конн., Віліям Доморовський, Міннеаполіс, Мінс., Д-р Юстин Бурбелло, Гатфілд, Пен., Д-р Татіяна Цісик, Філядельфія, Пен., П-во Юрій Нестор, Ненті Ґльо, Пен., Іван Олексин, Рочестер, Н.Й., Василь Іващук, Байон, Н.Дж., Роман Падковський, Ірвінґтон, Н.Дж., Д-р Орест Яхторович, Чікаґо, Ілл., Володимир Бурдьо, Фаєтвілл, Арз., А. Мальченко, Лейквуд, Огайо, Михайло Тиньо, Кліфтон, Н.Дж., Осип Голинський, Лівінгстон, Н.Дж., Василь Калинович, Джерзі Сиrі, Н.Дж., Д-р Андрій Олеарчик, Черри Гілл, Н.Дж., Ярослав Голуб, Дітройт, Миш., Вілліям Пастушек, Свартмор, Пен., Григорій Озарків, Воррен, Миш., Петро Земський, Ненюєт, Н.Й., Лідія Стебельська, Йонкерс, Н.Й., П-во Михайло Ковальчук, Маямі Біч, Флр., П-во Володимир Демчук, Бурке, Вірдж., Михайло Т. Бойко, Парк Рідж, Ілл., Марія Андрусяк, Воррен, Миш., Гелен Біч, Норт Порт, Флр., Марія Стасів, Рочестер, Н.Й., Мирон Утриско, Філядельфія, Пен., П-во Володимир Баранецький, Мейпелвуд, Н.Дж., Микола Боярський, Бріджпорт, Конн., Е. Гойдиш, Вестбури, Н.Й., П-во Адріян Голяревич, Клівленд, Огайо, Вальдимар Семенина, Гемптон, Н.Дж., П-во Василь Сєрант, Асторія, Н.Й., П-во Мирослав Модрицький, Лінкольнвуд, Ілл., Андрій Макар, Саннісайд, Н.Й., Володимир Столярський, Омаґа, Небр., Всеволод Саленко, Байсайд, Н.Й., Параскевія Витвицька, Ню Гейвен, Конн., П-во Степан Крушельницький, Кліфтон Парк, Н.Й., Петро Терлецький, Баффало, Н.Й., Омелян Омецінський, Рочестер, Н.Й., П-во Степан Костик, Наєк, Н.Й., Тарас Лукач, Льос Ґейтос, Кал., П-во Володимир Воловодюк, Четем Тавншип, Н.Дж., Степан Ґуля, Фенікс, Арз., Петро Балей, Лянкастер, Кал., Дарія Якубович, Скенектеді, Н.Й., Марія Каплистий, Філядельфія, Пен., Д-р Оксана Фольварків, Парк Рідж, Ілл., Д-р Роман Осінчук, Ню Йорк, Н.Й., П-во Ярослав Оприско, Ріґо Парк, Н.Й., П-во Осип Куць, Трентон, Н.Дж., Лявра Зайка, Чельтенгам, Пан., Люба Ґалбей, Денвілл, Н.Дж., Вадим Яровенко, Ґрін Брук, Н.Дж., Д-р Володимир Щупак, Монт Сінай, Н.Й., Іван Макар, Ріджвуд, Н.Й., П-во Віліям Марковкс, Вашінґтон, Д.К.
По 60 дол. — Богдан Озарук, Бруклин, Н.Й., Комітет 1000-ліття Міннесота, Діонізій Кузьмович, Філядельфія, Пен.
52 дол. — Український Американський Клюб, Вашінґтон
По 50 дол. — Микола Марушка, Чікаґо, Ілл., П-во Омелян Татунчак, Філядельфія, Пен., Олекса Юр, Філядельфія, Пен., Мартин Солонинка, Байон, Н.Дж., П-во Августин Узвяк, Сейнт Авґустін, Флр., Д-р Юрій Ведмідь, Сомерсет, Н.Дж., Семен Кріслатий, Клівленд, Огайо, Іван Винницький, Флашінґ, Н.Й., Софія Ориняк, Юніон, Н.Дж., Юрій Р. Баран, (нема адреси), Софія Андрушків, Мейпелвуд, Н.Дж., Стефанія Лазечко, Дітройт, Миш., Вілліям Бориско, Нортвілл, Миш., Віктор Яворський, Седл Брук, Н.Дж., Амерікен Телеком Корп., Чікаґо, Ілл., Михайло Зубрицький, Черлерой, Пен., Ірена Стерчо, Нарбет, Пен., полк. Роман Рондяк, Нетік, Мас., Степан Волянський, Рідінґ, Пен., Лікерія Слабіцький, Райделвуд, Н.Й., Василь Васильків, Філядельфія, Пен., Лідія Ігнат, Кліфтон, Н.Дж., Іван Деркач, Пальос Гілс, Ілл., Павло Крітський, Венна, Вірдж., Василь Воронка, Кліфтон, Н.Дж., Борис Шарий, Люісвіл, Кентк., Ґльорія Єдинак, Вашінґтон, Д.К., П-во Володимир Артимишин, Вудсайд, Н.Й., А.К. Качала, Клівленд, Огайо, Богдан Желехівський, Трентон, Н.Дж., Леррін Черко, Омаґа, Небр., П-во Степан Матвійків, Вілмінґтон, Д.К., Стефанія Цеґельська, Ст. Пітерсбурґ, Флр., Мирослав Раковський, Монтґомери Вілідж, Мрд., Степан Кашуба, Гадзон, Н.Й., Олександер Луцький, Філядельфія, Пен., Дарія Витанович, Берклей Гайтс, Н.Дж., Олександер Вонторський, Філядельфія, Пен., Д-р Михайло Левко, Сомерсет, Н.Дж., П-во Тарас Козбур, Буена Парк, Кал., Марія Халупа, Бронкс, Н.Й., Ольга Муссаковська, Ірвінгтон, Н.Дж., Ярослав Мартинович, Філядельфія, Пен., Володимир Козачинський, Сомерсет, Н.Дж., Д-р Ярослав Очеретко, Ню Йорк, Н.Й., Д-р Олександер Стрільбицький, Форт Вейн, Інд., П-во Іван Васюрко, Етко, Н.Дж., Петро Гусак, Ню Йорк, Н.Й., Анна Капітан, Рочестер, Н.Й., П-во Орест Кузьма, Гартфорд, Коннт., Михайло Голосниченко, Парма, Огайо, Василь Бойко, Джерзі Сиrі, Н.Дж., Авґустина Сумик, Ню Йорк, Н.Й., Степан Максимчук, Джерзі Сиrі, Н.Дж., П-во Володимир Кульчицький, Спрінґфілд, Вірдж., Теодор Бабюк, Рочестер, Н.Й., П-во Віліям Миґован, Розліндейл, Масс., Д-р Віталій Богданів, Сілвер Спрінґ, Мрд., Лев Левицький, Ню Гейвен, Коннт., Роман Марчак, Нортвіл, Миш., Т.В. Марчак, Дірборн, Миш., Микола Дякун, Лівонія, Миш., Віра Троян, Ню Йорк, Н.Й., П-во Антін Слота, Мант Райнпер, Мрд., Леонард Луценко, Савт Орендж, Н.Дж., П-во Михайло Петрига, Іст Мідов, Н.Й., П-во Володимир Кучер, Воррен, Миш., Еміль Каратницький, Лігайтон, Пен., Петро Романишин, Денвер, Кол., Петро Оріян, Лінкольн, Арк., Д-р Василь Ленцик, Стемфорд, Коннт., Ігор Гуменюк, Чікаґо, Ілл., П-во Володимир Сілецький, Лорейн, Огайо, Евгенія Рубчак-Єнзен, Непенок, Н.Й., Миколай Павлюс, Філядельфія, Пен., Д-р Корнило Филипович, Філядельфія, Пен., Григорій Макух, Помона, Кал., Оксана Рак, Лонг Айленд Сиrі, Н.Й., Мирослав Рак, Філядельфія, Пен., П-во Теодор Стельмах, Льос Анджелєс, Кал., Ярослав Клюка, Крімери, Пен., П-во Ярослав Сидір, Парма, Огайо, Марія Стефанів, Натлей, Н.Дж., Люба Мрилоцька, Ярдвілл, Н.Дж., Андрій Коваць, Парма, Огайо, Д-р Мирослав Мичковський, Клівленд, Огайо, Володимир Безанюк, Сльовтсбурґ, Н.Й., Степан Мартиняк, Феніксвілл, Пен., Осип Фірищак, Чікаґо, Ілл., Д-р Леонід Мостович, Лексінґтон, Кент., Дамян Кордуба, Ратерфорд, Н.Дж., Д-р Володимир Базюк, Бруксайд, Н.Дж.
По 40 дол. — Володимир Корінь, Вен Найс, Кал., П-во Паламар, Філядельфія, Пен., Зенон Савицький, Ріверсайд, Коннт., П. Янкощук, Бейсайд, Н.Й., П-во Андрій Мирон, Асторія, Н.Й., Микола Ненадкевич, Бронкс, Н.Й.
По 30 дол. — Василь Боднарський, Істон, Пен., Ігор Король, Ґросс Поінт Шорс, Миш., Микола Куновський, Чікаґо, Ілл., Іван Сосновий, Сітокет, Н.Й., Михайло Бойко, Орендж, Коннт., Степан Мисюга, Вайндатт, Миш., Степан Мрочко, Ярдвілл, Н.Дж., Теодор Терен-Юськів, Бруклин, Н.Й., Осип Кладко, Саннівел, Кал., Софія Вінзор, Розліндейл, Масс., Гаврило Зимбалюк, Савт Озон Парк, Н.Й., Григорій Новак, Сісеро, Ілл., ВПреп. о. Володимир Грабець, Брук Парк, Огайо, Мирослав Кушнір, Філядельфія, Пен., П-во Остап Олесницький, Матаван, Н.Дж., Марія Небеш, Парма Гайтс, Огайо, В. Баран, Філядельфія, Пен., Богдан Коропишин, Сейнт Юстіс, Вірдж.
27 дол. — Ігор Пахолюк, Бурлінґейм, Кал.
По 25 дол. — Теодор Бойко, Ґалівуд, Флор., Олександер Руб Дірборн, Миш., Ростислав Галабурда, Кліфтон, Н.Дж., Д-р Євген Стецьків, Тонаванда, Н.Й., Ярослав Черник, Емгарст, Н.Й., Фалина Купьчицький, Воррен, Миш., Галина Гаврилюк, Джерзі Сиrі, Н.Дж., Пилип Троч, Леквуд, Огайо, Преп. Сестри св. Василія Великого, Асторія, Н.Й., Василина Гординський, Брайтон, Миш., Софія Кіцюк, Йонкерс, Н.Й., Христина Цебрій, Фенвуд, Н.Дж., Володимир Бачинський, Манесин, Пен., Д-р Марія Мотиль, Лонг Айленд Сиrі, Н.Й., Михайло Сущенко, Діс Плейнс, Ілл., Ігор Ковалисько, Шейкер Гайтс, Огайо, Евген Шафран, Форест Гіллс, Н.Й., П-во Олег Склепкович, Ратерфорд, Н.Дж., П-во Микола Вроблевський, Сиракюз, Н.Й., Рибтел Педіо Апартментс, Ґаливуд, Флор., Василь Боднар, Трой, Н.Й., Лідія Одежинська, Філядельфія, Пен., Патріція Николин, Джерзі Сиrі, Н.Дж., Григорій Мисишин, Спрінґфільд, Масс., Еміль Мейбо, Ірґінґтон, Н.Дж., П-во Тарас Скорупа, Воррен, Миш., Петро Семеґен, Фармінґтон Гіллс, Миш., Іван Леско, Сейнт Пітерсбурґ, Флор., Петро Ґуля, Чікаґо, Ілл., Миколай Скібіцький, Філядельфія, Пен., Іван Ґумовський, Лонг Айленд Сиrі, Н.Й., П-во Юрій Марущак, Філядельфія, Пен., Анна Амендоляро, Кліфтон, Н.Дж., Мирон Болюх, Сцітуейт, Масс., Віліям Пастушек, Свартмор, Пен., Микола Мартинюк, Оліфант, Пен., Л. Драшевська, Ню Йорк, Н.Й., Я. Оберишин, Джамейка, Н.Й., Дан Гупаловський, Іст Віндзор, Н.Дж., Ярема Почтар, Піканок, Н.Дж., П-во Матвій Ляник, Форкт Рівер, Н.Дж., Іван Шелест, Белпровз, Н.Й., П-во Федір Гайовий, Міннеаполіс, Мінс., П-во Данило Ледд, Тейльор, Миш., Олександер Білинський, Аллентавн, Пен., Мері Белт Крієйшен, Льос Анджелєс, Кал., Роман Ференцевич, Арлінґтон, Вірдж., Д-р Іван Макаревич, Лонг Айленд Сиrі, Н.Й., Дмитро Бобеляк, Нюарк, Н.Дж., Христина Блаженко, Кліфтон, Н.Дж., Роберт Торієллі, Кольонія, Н.Дж., Дамян Ґеча, Норт Плейнфілд, Н.Дж., П-во Степан Парубчак, Матаван, Н.Дж., Євгенія Копистянська, Ню Йорк, Н.Й., Д-р Леонід Мостович, Лєксінґтон, Кент., Євген Турянський, Воррен, Миш., Богдан Дзюбінський, Івенстон, Ілл., П-во Ілля, Іванна Савицька-Павлиш, Бервин, Ілл., П-во Дмитро Стасюк, Вілля Парк, Кал., Ольга Метрінко, Ню Йорк, Н.Й., Микола Стецьків, Матаван, Н.Дж., Володимир Божик, Бербенк, Кал., Петро Купинич, Йонкерс, Н.Й., Теодор Кікцьо, Бріджвю, Ілл., П-во Мирон Седорович, Заммервілл, Савт Карол., Ірена Чуміловська, Скенектеді, Н.Й., Богдан Жеребецький, Нюарк, Н.Дж., Володислав Маґоцький, Ню Йорк, Н.Й., Орися Лончина, Стерлінґ Гайтс, Миш., П-во Ярослав Кіцюк, Йонкерс, Н.Й., Любомир Білик, Рочестер, Н.Й., Віліям Гаєвий, Джерзі Сиrі, Н.Дж., П-во Ярослав Біґун, Мейпелвуд, Н.Дж., Ольга Кун-Сантос, Плейнвілн, Масс., Марія Ривак, Асторія, Н.Й., П-во Василь Колінко, Філядельфія, Пен., Микола Самійло, Баффало, Н.Й., Орест Питляр, Веніс, Флор., Данило Томащук, Кензас Сиrі, Маз., Дмитро Мельник, Бостон, Масс., Евгенія Плексачевська, Лєксінґтон, Н.Й., Володимир Терпецький, Філядельфія, Пен., Марія Ґордон, Скокі, Ілл., Роман Керницький, Майдлотієн, Вірдж., П-во Олександер Кузишин, Асторія, Н.Й., П-во Степан Оприско, Вернон, Коннт., ВПреп. о. Степан Крисалка, Мекон, Джорджія, Андрій Филипович, Сеінт Пітерсбурґ, Флор., Євген Филипович, Ст. Пітерсбурґ, Флор., Августин Узвяк, Ст. Авґустін, Флор., Роман Яськів, Омаґа, Небраска, Софія Ковольська, Гадзон, Флор., Катерина Денисенко, Вашінґтон, Д.К., Ольга Ґірний, Йонкерс, Н.Й., Михайло Хомин, Лігайтон, Пен., П-во Михайло Іліїв, Ню Йорк, Н.Й., Антін Хомик, Порт Шерльот, Флор., Володимир Черневич, Рочестер, Н.Й., Марія Пелехатий, Толіда, Огайо, Микола Ракуш, Маямі Біч, Флор., Ольга Міхаляк, Волнат Крік, Кал., Мирон Бучак, Скенектеді, Н.Й., Осип Камінський, Пассейк, Н.Дж., Степан Ганушевський, Рочестер, Н.Й., Ілько Марущак, Дірборн Гайтс, Миш., Богдан Сторчук, Воррен, Миш., Ірена Кобзяр, Річмонд Гілл, Н.Й., Олександер Якубович, Піскатавей, Н.Дж., П-во П. Потопник, Апопка, Флор., Степан Комар, Рочестер, Н.Й., Іван Крупінський, Скрентон, Пен., П-во Володимир Пітьо, Матаван, Н.Дж., Аскольд Мельничук, Кембрідж, Масс., Лев Цьонка, Воррен, Миш., П-во Володимир Будило, Сен Дімас, Кал., Орест Чаґарин, Лінкольн, Ровд Айленд, Д-р Олег Снилик, Вудленд Гайтс, Кал., Анна Менессалі, Джерзі Сиrі, Н.Дж., Микола Кормелюк, Сілвер Спрінґ, Мерілєнд, Антін Білинський, Вотервліт, Н.Й., Данило Пушка, Бронкс, Н.Й., Богдан Казанівський, Філядельфія, Пен., Мирослава Муха, Ню Гайд Парк, Н.Й., П-во Мирослав Зобнів, Пайксвілл, Мрлд., Д-р Юрій Савицький, Ріверсайд, Кеннт., Павло Кузьмин, Пукіпсі, Н.Й., Яків Нестерук, Гартфорд, Кеннт., Іван Бойчук, Трентон, Н.Дж., П-во Мирон Війтек, Омаґа, Небр., Степан Юскевич, Ірі, Пен., Віра Драч, Трентон, Н.Дж., Анна Герасименко, Ню Йорк, Н.Й., Мирон Обаренець, Пойнт Плезент, Н.Дж., Юлія Єднороз, Чікаґо, Ілл., Д-р Юрій Слюсарчук, Монрой, Н.Й., Роман Яримович, Ню Йорк, Н.Й., Михайло Яворський, Твін Пікс, Кал., Петро Масник, Россфорд, Огайо, Д-р Юрій Кушнір, Йонкерс, Н.Й., Зіна Сміт, Кліфтон Парк, Н.Й., П-во Йоан Ракочий, Філядельфія, Пен., Беверлі Мацук, Флашінґ, Н.Й., Д-р Роман Богонович, Ню Йорк, Н.Й., Андрій Трухин, Блюмінґтон, Інд., Іван Маґоцький, Парма Ґайтс, Огайо, Д-р Богдан Ґарбовський, Ютіка, Н.Й., Олександер Дебрин, Дітройт, Миш., Д-р Н. Теребус Кмета, Йонкерс, Н.Й.
20.16 дол. — Галина Мельник-Марко, Торонто, Онт., Канада
По 20 дол. — Лев Блонарович, Річмонд, Вірдж., Іван Гевко, Арлінґтон, Вірдж., Зінаїда Григоренко, Лонг Айленд Сиrі, Н.Й., Юрій Боєчко, Парк Рідж, Ілл., Петро Лотоцький, Сеінт Люіз, Місс., Юрій Гайдучок, Мантуа, Н.Дж., Ярослав Сидоряк, Ню Йорк, Н.Й., Володимир Прокопович, Ґлендейл, Кал., Михайло Грицик, Чікаґо, Ілл., Д-р Михайло Диміцький, Філядельфія, Пен., Юрій Бачинський, Тревелерс Рест, Савт Каролайна, Осип Волчастий, Філядельфія, Пен., Іван Голик, Скрентон, Пен., В.З. Ясінський, Дітройт, Миш., Іван Бурбела, Гольмдель, Н.Дж., Михайло Кардаш, Філядельфія, Пен., Корнель Палій, Філядельфія, Пен., Анна Ґут, Юніон, Н.Дж., Андрій Велик, Рочестер, Н.Й., Петро Марченко, Рівер Еддж, Н.Дж., Михайло Хромяк, Квекертавн, Пен., Мирослава Белей, Ню Гейвен, Кеннт., Ярослав Лебідь, Філядельфія, Пен., Маріо Іліів, Джерзі Сиrі, Н.Дж., Петро Герець, Ютика, Н.Дж., П-во Сергій Іллюк, Сісеро, Ілл., Петро Сачок, Кромвелл, Коннт., П-во Іван Музика, Філядельфія, Пен., Стефанія Лаба, Рочестер, Н.Й., Дмитро Лоґуш, Дірборн Гайтс, Миш., Теодозія Брикович, Філядельфія, Пен., Міра Кросслей, Кендія, Ню Гемш., П-во Петро Пастух, Філядельфія, Пен., Микола Борецький, Клінтон, Кеннт., Наталія Пюрас, Баффало, Н.Й., Павло Заяць, Гастінґс он Гадзон, Н.Й., Олександер Кулинич, Кергенксон, Н.Й., П-во Савків, Сарасота, Флор., Олександер Когутяк, Арлінґтон, Вірдж., Петро Мінурка, Черчвілл, Н.Й., Стефанія Голубяк, Піттсбурґ, Пен., Отто Венке, Юніон, Н.Дж., Степан Олійник, Чікаґо, Ілл., Степан Ґоляш, Пелетайн, Ілл., Петро Романишин, (нема адреси), Андрій Фенчак, Мадера, Пен., Іван Скакун, Говелл, Н.Дж., Ірена Єзєрська, Парма, Огайо, Роман Гарвас, Норт Верзейлс, Пен., Павло Ткач, Воррен, Миш., Богдан Козак, Ветерсфільд, Кеннт., Українська Греко-Православна Церква св. Юрія, Міннеаполіс, Мінс., Оксана Росс, Денвер, Колор., Григорій Давид, Філядельфія, Пен., М.К., Темпа, Флор., Дмитро Кулька, Річборо, Пен., О. Дармохвал, Піскатавей, Н.Дж., Симеон Козопуд, Ню Брітен, Пен., Марія Стефанишин, Ворм Мінераль Спрінґс, Флор., Роман Масепко, Вотервлітт, Н.Й., Л.А. Долинський, Амстердам, Н.Й., Марія Чепурківська, Форт Лі, Н.Дж., Василь Куліш, Ярдвілл, Н.Дж., Петро Фута, Рочестер, Н.Й., П-во Михайло Ґеремеш, Даллес, Ткс., Мирон Качкенович, Маямі Біч, Флор., Симон Ґерун, Марґейт, Флор., Микола Кравець, Кеніон Кантри, Кал., Осип Пантелюк, Ворм Мінераль Спрінґс, Флор., Леонтина Левицька, Савт Рівер, Н.Дж., Іван Рей, Фейрфілд, Н.Дж., Орест Колтунюк, Лейквуд, Кол., Кирипо Григорович, Честер, Н.Дж., Наталія Домарецький, Байон, Н.Дж., Августин Савка, Парма, Огайо, Мирон Озґа, Медізон, Віск., Василь Савчук, Гайд Парк, Н.Й., Петро Мороз, Денніс Порт, Масс., Марія Шпирка, Гілсайд, Н.Дж.

Концерт 1000-ліття у Вашінґтоні

Вашінгтон. — Перший український концерт у Вашінгтоні для відзначення 1000-ліття християнства на Україні відбувся в неділю, 19-го червня у Національному Катедральному Соборі Єпископальної Церкви у ЗСА.

У програмі концерту були виступи чоловічого хору „Прометей" з Філядельфії, Митрополичого мішаного хору з Філядельфії та солістів Олени Геймур, Богдана Чалинського і Стефана Шкафаровського, під керівництвом Михайла Дляботи. Акомпаньяторами були Галина Мазурок-Рег та Ірина Пелех-Зварич.

Концерт був організований Крайовим Комітетом 1000-ліття Християнства на Україні і самим катедральним собором як перший у його серії літніх концертів. У рекламних повідомленнях собору зазначено, що того дня відбудеться „Музика України, концерт для відзначення 1000-ліття християнства в Україні".

У першій частині концерту хор „Прометей" виконав: „Молітеся, братія" (соліст Стефан Шкафаровський) — фрагмент з музичної драми „Гайдамаки", музика Кирила Стеценка на слова Тараса Шевченка; „Хор підземних ковалів" з містерії „Зоряний вінець" музика Станіслава Людкевича на слова Василя Пачовського; „Прометей" музика Кирила Стеценка; „Часом я тужу за тобою" Бориса Кудрика; „Вогні горять" (солісти І. Кушнір і І. Павлічка) музика Сидора Воробкевича на слова Шевченка; та „Було колись на Вкраїні" музика Філарета Колесси до слів Шевченка.

У другій частині концерту обидва хори виступили разом, виконуючи „Богородице Діво" (солістка Олена Геймур) Андрія Гнатишина; „Тебе Бога Хвалим" Дмитра Бортнянського; „Владико неба і землі" (соліст Богдан Чаплинський) музика Семена Гулака-Артемовського; та „Господи, силою Твоєю" Дмитра Бортнянського.

Імпозантний інтер'єр катедрального собору додав величі цьому концертові під велике захоплення численних слухачів (приблизно 2,000), переважаюча більшість яких були представниками корінної вашінгтонської інтелігенції. Решта це велика кількість вашінгтонських українців та туристи, які принагідно зайшли до собору на пополудневий концерт.

В той час у Національному Катедральному Соборі також діяла виставка ікон України, яку створив кінорежисер Святослав Новицький на замовлення Фундації Родини Чопівських. Тисячі глядачів виставки брали брошури з репродукціями ікон в кольорах і нотатками про них. Під час концерту також розійшлись брошури Крайового Комітету з інформаціями про історичну подію в Києві десять сторіч тому.

Р.Л. Хомяк

18 дол. — Лев Рейнарович, Бруклин, Н.Й.
По 15 дол. — Анна Дражньовська, Філядельфія, Пен., Ірена Хміпевська, Лівінґстон, Н.Дж., Галина Олексюк, Мейвуд, Н.Дж., Юлія Ґеча, Дедгем, Масс., Михайло Дребич, Бронкс, Н.Й., Павло Роїк, Гольмдель, Н.Дж., Ярослава Кукіль, Гартфорд, Кеннт., Григорій Клименко, Кліфтон, Н.Дж., Іван Вацлавський, Ірвінґтон, Н.Дж., Василь Лозницький, Вест Гевен, Кеннт., Галина Касприк, Дженсон Сиrі, Н.Й., Петро Чап, Гайленд Лейкс, Н.Дж., Марія Зубаль, Воррен, Миш., Степан Шевкун, Гакетставн, Н.Дж., Йоанна Сокіл, Ню Йорк, Н.Й., Олександер Гомішак, Санта Марія, Кал., Володимир Бачинський, Сан Дієго, Кал., Андрея Якимець, Чікаґо, Ілл., Микола Барицький, Боффало, Н.Й., Богданна Цеґельська, Рокрідж, Пен.
13 дол. — Юліян Бачинський, Натлей, Н.Дж.
10.25 дол. — Осип Цєплий, Маннесен, Пен.
По 10 дол. — Іван Шпак, Джексон, Н.Дж., Катерина Довбенко, Гібсонія, Пен., Юрій Чапленко, (нема адреси), Юрій Левицький, Ню Йорк, Н.Й., Константина Тетчер, Парма, Огайо, П-во Осип Хабон, Френквілл, Пен., Олена Островерха, Бруклин, Н.Й., Осип Губчак, Лейк Цюріх, Ілл., Володимир Запаранюк, Ютика, Н.Й., Петро Теребецький, Меспет, Н.Й., Тадей Солтис, Енфілд, Кеннт., Анна Вояковська, Сиракюз, Н.Й., П-во Тимцюрак, Таксон, Аріз., Лев Зиман, Елленвіл, Н.Й., Микола Ґулій, Філядельфія, Пен., Іванна Петик, Філядельфія, Пен., П-во Даґлес Томпсон, Ст. Пітерсбурґ, Флор., Марія Джюба-Шампейн, Вебстер, Н.Й., Марія Дигдалевич, (нема адреси), Петро Бойко, Парма, Огайо, Іван Савечка, Віндзор, Кеннт., Уляна Антоненко, Філядельфія, Пен., Степан Шуя, Льорейн, Огайо, Богдан Кучварський, Міннеаполіс, Мінс., П-во Роман Филип, Рочестер, Н.Й., Д-р Павло Сениця, Ворм Мінераль Спрінґс, Флор., Андрій Падля, Джерзі Сиrі, Н.Дж., Іван Беш, Янґтавн, Аріз., П-во Луцик, Ред Бенк, Н.Дж., Степан Грицишин, Картерет, Н.Дж., П-во Михайло Савків, Коґоз, Н.Й., Леся Енсон, Кіплінґворт, Кеннт., Ольга Старенький, Аллентавн, Пен., В.Е. Костюк, Філядельфія, Пен., Іван Клебан, Картерет, Н.Дж., Розалія Доляк, Асторія, Н.Й., Павло Бреславець, Міннеаполіс, Мінс., Юрій Кравець, Ріджвуд, Н.Й., Віктор Костачук, Плимонт, Масс., Тарас Орел, Норт Берґен, Н.Дж., Марія Попович, Джерзі Сиrі, Н.Дж., Ґ.М. Бараник, Воррен, Миш., Софія Гайдарівська, Філядельфія, Пен., Д-р Олег Волянський, Кергонксон, Н.Й., Юрій Мишковський, Вестервілл, Огайо, Д. Бараницький, Чіктоваґа, Н.Й., Володимир Бараґура, Вудгейвен, Н.Й., Іван Запряля, Черри Гілл, Н.Дж., Петро Борисюк, Ветерсфілд, Кеннт., П-во Олексій Яворський, Ракавей, Н.Дж., Лєна Петрик, Морріс Плейнс, Н.Дж., Петро Демків, Вормінстер, Пен., Петро Карпів, Вашінґтон, Д.К., П-во Іван Кнотт, Москав, Пен., Василь Зварич, Чікаґо, Ілл., Лідія Ґреґор, Самерсет, Н.Дж., Петро Чічіля, Стемфорд, Кеннт., Ярослав Дуткевич, Вест Блюмфільд, Миш., П-во Роман Грабець, Парма, Огайо, Степан Голод, Аллентавн, Пен., Павло Круґ стар., Дептфорд, Н.Дж., Андрій Ґелетканич, Вайтголл, Пен., Петро Бурак, Адель, Віск., Роберт Ессенгай, Колюмбус, Огайо, Володимир Фіґун, Вілмінґтон, Делв., Джеймс Бренник, Піксків, Н.Й., Марко Бей, Гершей, Пен., Василь Іванчишин, Бронкс, Н.Й.
7.81 дол. — Микола Мороз, ОДУМ, Торонто, Канада
По 5 дол. — П-во В. Мудрий, Лаптон, Миш., Ольга Балютанський, Джерзі Сиrі, Н.Дж., Надія Юрчинська, Філядельфія, Пен., Євген Баланда, Меспет, Н.Й., Іван Бараник, Джансон Сиrі, Н.Й., Осип Луців, Ню Гейвен, Кеннт., Ольга Буката, Блюмфільд, Н.Дж., Анна Васильков, Фльорел Парк, Н.Й., Анна Дзівак, Філядельфія, Пен., Василь Драович, Поттсвілл, Пен., Корнель Креховецький, Гемден, Кеннт., Іван Саврук, Аллентавн, Пен., Елвуд Сперк, Норнель, Н.Й., Д-р Віоля Комаринський, Таксон, Аріз., Катерина Мінкевич, Поінт Плезент, Н.Дж., Анастазія Попик, Пт. Плезент, Н.Дж.
2 дол. — Карль Ґечет, Гікори, Норт Каролайна.

МОВА ПРО МОВУ

Нам треба переборюючи інерцію, байдужість, протидію, всіма громадськими і державними засобами сприяти піднесенню українськоі мови...

Юрій Стадниченко

СТОРІНКИ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

X РІК ВИДАННЯ ЛИПЕНЬ 1988 2 (25)

Доборолась Україна...

II.

У цьому випуску „Мови про мову" так, як і в попередньому, даємо інформації про мовну ситуацію в Україні. Тоді, коли в нашій діяспорі зростає байдужість до рідної мови, на рідних землях в дещо оновленій політичній атмосфері вже третій рік ведуться гарячі дискусії про трагічне становище української мови в УРСР. Перед у цій дискусії ведуть члени Спілки письменників України (СПУ), які ще на IX-ому з'їзді своєї організації в 1986 р. почали говорити в своїх виступах про рідну мову в „республіці". Вже наступного року нове правління СПУ заговорило голосніше й виразніше про трагедію української мови і від слів перейшли до діла. Важливим кроком на шляху захисту мови був лист комісії зв'язку СПУ з навчальними закладами до Президії Верховної Ради УРСР. Зміст цього листа виклав Дмитро Павличко в своєму виступі на пленумі правління СПУ, що ми його передрукували в попередньому випуску МПМ.

Тут варто згадати, що в минулому році Президія правління СПУ опублікувала „Постанову", в якій, згідно з постановою ЦК Компартії України, багато уваги звернено „на посилення інтернаціонального й патріотичного виховання населення" і в зв'язку з цим і „на додержання принципу національно-російської двомовності". Ці два „закони" (про двомовність і вибір школи за мовою навчання), впроваджені ще за Хрущова, дали початок руйнуванню української мови. Про наслідки цих двох лих сказав І. Коляска у своїй книжці „Education in the Soviet Ukraine" (1968) передбачаючи в пророчому віщуванні, що хрущовський закон про мову в школі з малої краплини розіллється в велику повінь і поступово зруйнує всі не-російські школи. Проти накинення двомовности українські патріоти 60-их років виступали з цілою рішучістю й відкидали „теорію" двох рідних мов, вказуючи, що кожна нація має тільки одну рідну мову, якою для України є українська мова. Тепер „теорія білінгвізму" набрала спеціяльного політичного значення, і її повторюють не тільки політичні діячі, але й оборонці рідної мови, які одначе, згадуючи про двомовність, хочуть пригадати, що її фактично в Україні вже немає, бо її заступила російська одномовність. Про це „звуження сфери застосування української мови" заговорив навіть і ЦК Компартії України, а Президія правління СПУ звернулася до Президії Верховної Ради УРСР з пропозицією прийняти правовий документ про розширення сфери вживання української мови, як це було раніше „в державних установах, правових, юридичних і громадських установах", а також, що „Конституція УРСР має забезпечувати на території республіки рівноправність української, російської та мов інших національностей", і „що повинні бути прийняті закони, які забезпечували б неможливість витіснення української мови". Далі Президія СПУ пригадує в „Постанові" про „обов'язкове вивчення української мови в усіх загальноосвітніх школах республіки, поширення її в дошкільних закладах (з обов'язковим введенням української мови в п'ятирічному віці і про потребу добиватися розширення мережі шкіл з українською мовою викладання" У „Постанові" заторкнено також справу „затримання мовного статусу в українських театрах республіки, справу поліпшення комплектування бібліотек новими українськими книгами та збільшення коштів на перед плату українських газет і журналів. У „Постанові" заторкнено ще ряд інших справ, спрямованих на піднесення рівня і престижу української мови. „Постанова" не дає запоруки, що мовна ситуація в Україні поправиться, але вона є важливим документом, який показує, що українська мова в УРСР стоїть на межі ліквідації. У совєтських умовинах навіть у час горбачовської „гласности" шовіністичні дії творення „єдиного совєтського народу"не зійдуть з програми уряду і все залежатиме в великій мірі від всевладної партії, яка не відступить від згубних для України асиміляційних процесів.

Але цьому успішно могли б протиставитися батьки дітей у шкільному віці, одностайно вибираючи для них школи з українською мовою навчання. Тоді більшість російських шкіл у Центрально-Східній Україні стали б українськими, а вслід за цим поправився б стан бібліотек, підручників, шкільних театрів тощо. Про таку однодушність покищо не можна й мріяти, бо довершені факти національної пасивности й розкладу показують, що деякі центри, а то й цілі райони стали вже жертвою тотального мовного лінгвіциду. Статті про це мововбивство передруковуємо в цьому випуску „МПМ".

М.О.

У ХАРКОВІ УКРАЇНСЬКА МОВА ЗВЕЛАСЯ НАНІВЕЦЬ

Від ред.: Ця стаття письменника Юрія Стадниченка, яку передруковуємо із значними скороченнями з „Літературної України" за 3-тє вересня 1987 року, дає багато матеріялу про безпощадне росіщення України. Хоч Стадниченко обороняє українсько-російську двомовність, він, як уродженець і мешканець Харкова, з болем стверджує, що з офіційно дозволеної двомовности, зовсім ЗНИКЛА УКРАЇНСЬКА МОВА.

Ця стаття появилася під заголовком „Два крила нашої духовості". Зберігаємо правопис оригіналу.

Тепер уже поменшало тих, хто ставив під сумнів багатство і красу української мови. Нині більш поширений такий стереотип: красива мова, образна, мелодійна і т.п., але неперспективна. Отож і є, що замість життєво нобхідної для нас національно-російської двомовності (в нашому випадку — українсько-російської) всякими непрямими і прямими способами заохочувалася російська одномовність. Як говориться в тижневику „Московские новости" (31.05.87), „у практиці національних відносин гостро стоїть питання про співвідношення національних мов і мови міжнаціонального спілкування. Уявлення про рідну мову — один із основних проявів національної самосвідомості... В той же час у багатонаціональному середовищі важко жити без знання російської мови. На жаль, у 70-х роках у нас позначився деякий перегин: ми хоч і говорили, що необхідно зберігати національні мови, головним чином пропагували успіхи в засвоєнні мови міжнаціонального спілкування. І не лише пропагували, але часом переводили розв'язання питання у сферу організаційних заходів". Правильно, тільки я назвав би не 70-ті роки, а починаючи з перших повоєнних і до останнього часу — принаймні в Харкові. Пам'ятаю, як після тези Й. Сталіна про майбутню зональну мову — російську — деякі запопадливі діячі заходилися такими темпами наближати це майбутнє, що завдало величезної шкоди українській мові і культурі. І не якісь там прийшлі „варяги", а здебільшого свої ж таки українці...

Двомовність у СРСР на сучасному етапі відповідає головним закономірностям розвитку радянського суспільства. Вільний розвиток, їх рівноправне використання поряд з мовою національного спілкування — таке розв'язання національно-мовної проблеми, записане в Програмі КПРС.

Дуже прикро, що в цій сфері всі перекоси й помилки останніх десятиліть дуже і дуже характерні для Харкова та області, серед них однобокість, словесний камуфляж, лозунговість у роботі по інтернаціональному вихованню трудящих, зокрема молоді.

Декларативний характер в умовах Харкова та й райцентрів набула і ст. 36 Конституції про можливість користування рідною мовою в усіх сферах суспільного життя. Ніхто, звичайно, прямо не забороняє користування українською мовою, але відповідати цією ж мовою службові особи або не бажають, або не можуть. Либонь, мав рацію відомий поет Дмитро Павличко, говорячи на пленумі правління СПУ: „...двомовна атмосфера, в якій живе український народ і яку ми прагнемо зберегти, двомовна культура нашого життя, нашої праці, нашого побуту перестає бути двомовною і робиться буквально на кожному кроці одномовною, тобто російською. І робиться це не „руками Москви", як сказали б і кажуть наші противники, а руками нашого всіх рівнів, усіх служб і професій республіканського (і обласного — *Ю.С.*) апарату, де переважна більшість українців, але вихованих не на культурі інтернаціоналу, а на байдужості до рідної мови, на боязні, що любов до материнської мови може сприйнятись — а це в нас бувало — як ознака націоналізму. Майже 80 процентів населення Харкова і області вважає рідною мовою українську мову або вільно нею володіє. А проте я вже років із двадцять не чув, щоби хтось, скажімо, з працівників обкому комсомолу виступив по-українському, навіть перед явно українською аудиторією. Практично скрізь ліквідовано діловодство українською мовою, навіть у сільрадах. Це теж почасти наслідки неякісного викладання, а відтак низького рівня знання української мови, та щораз більшої появи „звільнених од мови" — що ж від них чекати?

Чи може свідомий громадянин, скориставшись нині діючим недосконалим шкільним Статусом, так би мовити, на законних підставах звільняти своїх дітей од вивчення української? На мою думку, не може, бо тим самим зменшує духовий потенціял суспільства.

А чи нормально, що в півторамільйонному Харкові залишилося тільки дві українські школи, а ще наприкінці 40-х років було таких шкіл близько половини од загального числа? Дехто каже: немає контингенту. А хто його шукав, той контингент? Хто ним цікавився? Таким чином порушується ст. 45 Конституції СРСР про право навчання в школі рідною мовою. Для початку, мені здається, слід відкрити в кожному районі міста базову школу з українською мовою навчання, можливо, з інтернатом або спецтранспортом для учнів молодших класів. Треба подбати про широке запровадження української мови в дитячі садки... Пам'ятається, до війни в тодішньому Червонобаварському районі в дитсадку, де я недовгий час перебував, українські, так би мовити, дні чергувалися з російськими, і, йдучи до 1-го класу, діти вже були достатньо обізнані з обома мовами.

До речі, про вузи, що готують учителів, — педагогічний інститут, університет. У нас навіть на українських відділеннях філфаків більшість предметів читається російською мовою. Звідси нерідко спостерігаємо невисоку мовну культуру викладання в українських школах області. Більше того: іноді частина предметів у цих школах викладається по-російському — при потуранні органів наросвіти.

У 1975 році я брав участь у Днях української літератури в Удмуртській АРСР. Приїхала наша делегаці в м. Сарапул у гості до трудового колективу великого заводу „Елеконд". Над сценою в заводському клубі висіло привітальне гасло бездоганною українською мовою. Виявилося, секретарем комітету комсомолу заводу є наш земляк, юнак з Харківщини Віктор Зірка, при сприянні якого на „Елеконді" було організовано гурток любителів української мови та літератури. Із корінним сарапульцем росіянином Юрієм Скорихіном я й досі листуюся. Він пише до мене хорошою українською мовою, стежить за новинками української літератури. За логікою деяких харків'ян, у тому числі українців, нащо йому українська мова? А от бачте — потрібна. Це духовна потреба, а не міщанський меркантилізм або прагматизм.

1972 року в Якутії відбувалися Дні української літератури. Під час заключного вечора-концерту в столиці Якутії Якутську до нас, харківських письменників, підходили уродженці України — геологи, інженери та інші. Серед них було немало таких, які на щодень удома, на Україні, користувалися російською мовою. Але вони подолали на літаках по кілька сотень кілометрів, щоб прибути в. Якутськ і почути українську мову.

Конституцією передбачено судочинство українською мовою, а в Харківському юридичному інституті викладають тільки по-російському. А звідси — численні працівники юстиції, правоохоронних органів, які української або не знають, або погано знають.

У 1979 році я у складі радянської делегації брав участь у роботі IУ Міжнародного конгресу перекладачів польської літератури (Варшава, Краків). До мене підійшов якось перекладач із далекої Австралії, котрий заговорив зі мною... по-українському. Англо-австралієць, він вивчив мову, бо дуже сподобалася йому, від сусідів, австралійців українського походження. Полька з Нью-Йорка, дізнавшись, що я з Харкова, з України, напам'ять прочитала мені Франкових „Каменярів". А земляк-харків'янин, турист, якого я зустрів у Кракові, по-українському не вмів.

Який приклад ми подаємо іноземним гостям міста, іноземним студентам?

Численні керівники будинків культури, клубів, художніх колективів мови теж не знають, або не послуговуються нею і про українську культуру не дбають. В інституті культури також, до речі, викладання ведеться російською.

В багатьох республіках СРСР це питання розв'язується організацією двох відділень — національного і російського.

Фактично повністю перейшли на російську мову за останні десятиліття колишні українські або двомовні театри (музкомедія, опери та балету, ТЮГ, театр ляльок), а вони ж також могли б відіграти значну роль у розвитку української мови, у поширенні її.

Перед гастролями до Познані Харківський театр ляльок спеціяльно підготував виставу польською мовою, дбаючи про польських дітей. Це прекрасно. А хто подбав би про українських дітей та й про дорослих теж?! У цьому театрі, в ТЮГові? В інших?

Але, повторюю, досі йшлося про широкі проблеми. А є ще в Харкові та області такі, що їх можна розв'язати без особливих зусиль — лише за наявності доброї волі та послідовнос-

(Закінчення на ст. 6-ій)

А. Вовк

ОКОМ ПО ПРЕСІ

(Мовний порадник І)

За поясненням вжитих скорочень див. у списку ч. 9 („Свобода" з 26.УІІІ.1987, МПМ ч. 1/23).

Цей порадник друкуємо на переміну з рубрикою „Мова наших буднів".

СПИСОК ч. 10

У цьому списку подаємо вперше скорочені назви газет, з яких показані мовні огріхи взято. Ці скорочення -акроніми, утворені від заголовків, не потребують пояснень для осіб ознайомлених з діяспорною пресою.

„високопростірний" (для англ. space) КОСМІЧНОПРОСТОРОВИЙ /А/
„довг" БОРГ /А/
„до тих пір" (рос.) ДО ТОГО ЧАСУ /С,УВ
„дубінка" (рос.) КИЙОК, ДУБЕЦЬ (поліцая) /С/
„засуджено до 5 років" ЗАСУДЖЕНО НА 5 РОКІВ /УВ
„згідно інформацій" (за рос.) ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЯМИ /УВ/
„заключний" (з рос.) ПРИКІНЦЕВИЙ, КІНЦЕВИЙ, ЗАВЕРШАЛЬНИЙ /С, А/
„звізда" ЗІРКА, ЗОРЯ /А/
„з рамени" ВІД /С/
„зображуючий" ЗОБРАЖАЛЬНИЙ, ЗОБРАЖУВАЛЬНИЙ /С/
„з дом Н." (про жінку) УРОДЖЕНА Н., З ДІВОЧИМ ПРІЗВИЩЕМ Н. (А)
„касир" (організації) СКАРБНИК (організації) (С)
„касієр" (організації) СКАРБНИК (організації) /А
„мнимий" (з рос.) ПОЗІРНИЙ, УЯВНИЙ, ЗДОГАДНИЙ /С/
„листа" (з поль.) СПИСОК, РЕЄСТР /НВ/
„многі науковці" БАГАТО НАУКОВЦІВ /НВ/
„нафтова ропа" (з поль.) НАФТА /А/
„обильний" (з рос.) БАГАТИЙ, ЩЕДРИЙ, РЯСНИЙ /А/
„обі книжки" ОБИДВІ КНИЖКИ /С/
„одобряти" (з рос.) СХВАЛЮВАТИ /С/
„Ормузький просмик" ГОРМУЗЬКА ПРОТОКА /С/
„найлучший" (за рос.) НАЙЛІПШИЙ, НАЙКРАЩИЙ /А/
„містоголова" ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ /С/
„нурска" ДОГЛЯДАЛЬНИЦЯ, МЕДСЕСТРА /А/
„національна ідентичність" (за анг.) НАЦІОНАЛЬНА САМОСВІДОМІСТЬ, Н. ОКРЕМІШНІСТЬ, Н. СВОЄРІДНІСТЬ /С/
„переписуватися" (з рос.) ЛИСТУВАТИСЯ /ШП/
„повижчий" (з поль.) ВИЩЕЗГАДАНИЙ, ВИЩЕНАЗВАНИЙ, ВИЩЕВКАЗАНИЙ /А/
„політичний відтинок" ПОЛІТИЧНИЙ СЕКТОР /ШП/
„по національности" (за рос.) ЗА НАЦІОНАЛЬНІСТЮ /С/
„похорони (одної особи) (за рос.) ПОХОРОН /А/
„поштівка" (за поль.) ЛИСТІВКА /С/
„приймати участь" (за рос.) БРАТИ УЧАСТЬ /НШ/
„приступимий" (за рос.) ПРИСТУПНИЙ /УВ/
„простірний полет" (КОСМІЧНО) ПРОСТОРОВИЙ ПОЛЕТ /С/
„приголомшуючий" ПРИГОЛОМШЛИВИЙ /С/
„рам'я в рам'я" ПЛІЧ—О—ПЛІЧ, ПЛЕЧЕ В ПЛЕЧЕ /А/
„рівнож" ТАКОЖ, ТЕЖ, ТАК САМО /А/
„розговірна мова" РОЗМОВНА МОВА /А
„Русі" треба Руси /А, НВ, С/
„русло" (телевізії) КАНАЛ /НШ/
„слідувати" (за рос.) НАСТУПАТИ, ЙТИ (за чимось) /С
„слідуючий" (з рос.) НАСТУПНИЙ, ЧЕРГОВИЙ, ДРУГИЙ /А/
„спаяність" (з рос.) ОБ'ЄДНАНІСТЬ, З'ЄДНАНІСТЬ, ЗГУРТОВАНІСТЬ; ЄДНІСТЬ /ШП/
„сторона книжки" СТОРІНКА КНИЖКИ /А/
„тама" (з поль.) ГРЕБЛЯ /С/
„товстмайстер" ТОСТМАЙСЕР /А/
„торонтонський" ТОРОНТСЬКИЙ (бо від ТОРОНТО, а не від ТОРОНТОН) /С/
„тяглість" (за поль.) БЕЗПЕРЕРВНІСТЬ, НЕПЕРЕРВНІСТЬ /С/
„убожество" УБОЗТВО, ВБОГІСТЬ, БІДНІСТЬ /А/
„являтися" (ким або чим) (за рос.) БУТИ /А,С

Видає *ШКІЛЬНА РАДА* при *УККА*

Редагує Колегія в складі:
Марія Овчаренко,
Євген Федоренко та Анатоль Вовк.

Адреса: Educational Council — U.C.C.A.
P.O. Box 391-Cooper Station
New York, N Y 10276-0391

МОВА ФАКТІВ

Від Ред.: Стаття Бориса Тимошенка появилася під назвою „Біль у спадок" в „Літературній Україні" за 7-ме січня 1988 року. Передруковуємо її з незначним скороченням й зберігаємо правопис оригіналу.

За офіційними даними Міністерства освіти УРСР на 1 січня 1987 року в республіці функціонувало 22 тисячі 800 дошкільних закладів, де виховувалося 2 мільйони 600 тисяч дітей. З їх загальної кількости 11 тисяч 300 дитсадків працюють з українським мовним режимом, дітей у них 642 тисячі.

Тут неважко спостерегти, що кількісно українських дитсадків менше майже удвоє, а число дітей у них не складає навіть четвертої частини, тобто їх усього 24 проценти. Чому ж така невідповідність? Розгадка, хоч і прихована, криється далі. „Питання українського мовного режиму постійно перебуває на котролі Міністерства освіти УРСР. Аналіз показує, що в республіці кількість дитсадків з українською мовою навчання за три останні роки збільшилась із 47 у 1984 році до 49 процентів у 1987 році. Тільки протягом 1986 року у Вінницькій області мережа їх зросла на 110 закладів, у Київській на 89, Кіровоградській, Тернопільській — на 86, Одеській — на 66 і т.д."

Чого ж нам ремствувати? Мережа ж українських дитсадків зростає. Але саме в такому зростанні й криється застаріла міністерська метода: все виставляти у вигідному для себе світлі, творити атмосферу благополуччя. Насправді ж ситуація дуже тривожна. Бо скажімо, в Одесі немає жодного українського дитсадка, в Кіровограді їх дванадцять, не поспішали збільшувати і в Києві. Тоді за рахунок чого зростання? Розгадка проста. Останні три роки інтенсивно відбудовуються занедбані, глухі, так звані, неперспективні села. Відповідно з'являються в них і дитсадкі. І хоч у більшості з них ледве налічується по десятку малюків, але кількість самих закладів зростає, що при нагоді можна вигідно виставити. Навіть у таких областях України, як Запорізька, Дніпропетровська, Одеська, Харківська, українських дитсадків менше половини. Зовсім відсутні вони в Харкові, Чернігові, Кривому Розі, лише два в Дніпропетровську. У Києві, як інформує міністерство, „з 730 дошкільних закладів тільки 201 працює українською мовою".

Цілих двісті один!" — хочеться вигукнути. Тоді до чого тут соромлива частка „тільки"? Які це українські дитсадки — наведу лише два приклади.

Садок на Березняках. Український. Підходжу до першого стрічного стенда: „Требования к работникам дошкольных учреждений". „Строго выполнять инструкции, приказы... Строго соблюдать режим..." мається на увазі режим харчування, відпочинку. Але як не вишукуйте, не знайдете тут такої вимоги наукової педагогіки — дотримуватися відповідного мовного режиму. Його мусять дотримуватися всі — від няні до завідувачки. Довкола ж чути російську мову. Так зустріла мене й завідувачка. Та коли довідалася, що прийшов письменник і цікавиться проблемами української мови, враз перейшла на українську. І мова її була природною, чистою... „У нас до української мови діти ставляться, як до французької. Чому? Та самі батьки соромляться рідної мови, хоч це й вихідці із села. Та вже так повелося, коли ти „в городі", то мусиш і розмовляти по-городському. Пішла ніби пошесть недобра зневага до української мови. Навіть малюки, якщо новачок говорить „не як усі", починають висміювати, потай штурхати. І дитя, зрозуміло, швидко розчиняється в отому „як усі". Дедалі важче знайти виховательку, яка б з повагою ставилася до української. Раніше у нас заняття велись, як і вимагає мовний режим. Але ж плинність. Це тільки нині почали підносити престиж педагога-дошкільника, а раніше... Тому приймали на роботу всіх, хро приходив". Про музичні заняття українською і говорити нічого. Молоді музпрацівники по-українськи і двох слів не зв'яжуть, зрозуміло, що відповідне ставлення й до українських музичних творів.

Через два дні побував я на занятті з розвитку мови у старшій групі. „Какие бывают звуки?" — „Гласные и согласные". — „Назовите гласные звуки". — „А-а, О-о". У виховательки, за віком уже досвідченої, добротна російська мова, і вимова природна, без акценту. Заняття ведуться кваліфіковано, діти виявляють добрі знання. Звичайно ж, готувалися по-особливому, завчасу знали, що прийде „перевіряючий". Одначе спостереглось і таке, чого від свіжого ока не приховаєш: надміру збуджені, вертляві, кожен аж підстрибує на стільчику, тільки б його помітили. Зрозуміло, тут можна робити знижку на вік, на особливості дитячої психології, а все ж...

Після занять заводжу з дітьми невимушену розмову. Питання ставлю українською. Діти легко розуміють, хоч і відповідають російською. Запитав наприкінці, хто називає свого батька татом. Руки не підняв ніхто.

У кабінеті завідувачки запитую виховательку: „Скажіть, чи правильно, щоб в українському садку заняття велись російською мовою?" — „А я можу і на украинском вести". Вже цієї фрази було досить, щоб визначити, яка штучна, „вимучена" українська мова у виховательки дитсадка з українським мовним режимом. Про це я й сказав відверто. „А ми зараз ставимо питання про переведення нашого дитсадка на російську мову й офіційно". — „Скажіть, а чи природно, коли батьки, виховані на українській культурі, мові, своїх дітей виривають з рідного грунту, намагаються будь-що пересадити в грунт неприродний? Чи це не псує, а коли гостріше, чи не калічить душі дітей?" Нічого не відповіла педагог, лише задумалась...

Наведу приклад із іншого, теж офіційно українського садка. Він у старій частині Києва, на вулиці Жаданівського... Вже вивіска виявляє, який він український: „Детское учреждение N262" Та не будьмо занадто прискіпливі. Важлива, так би мовити, не форма, а зміст. Із завідувачкою Лідією Григорівною напередодні домовилися зустрітись о 9-й ранку. Прийшов вчасно, але її все не було, і я, чекаючи, тупцяв куцими й вузькими садковими коридорчиками, мимоволі дослухаючись до звуків і розмов. Двері в підготовчу групу були прочинені, тут уже почалися заняття. Маючи певний досвід, легко визначив — з розвитку мови. Заняття велись російською.

Лідія Григорівна з'явилась десь о пів на десяту. Заходилась вибачатись і виправдовуватись. Я попрохав, аби дозволила відвідати занятя в підготовчій групі. Молода ще, недосвідчена; знаючи, з якою метою прийшов письменник, насторожливо, пройняла мене поглядом: „Знаєте, без попередження йти на заняття не можна..." — „Але я мав намір вас вчасно попередити..." Присоромлена моїм натяком на запізнення, вона одягла білий халат і пішла першою. На щастя, п'ятирічні діти ще не дуже бентежаться несподіваними „перевіряючими", зустріли без особливої цікавості, навіть байдуже. Зате вихователька, яка вела заняття, на перевіряючого зреагувала зовсім по-іншому — вмить перейшла на українську мову, запитала в дітей, чому розтанула Снігуронька. Але руки ніхто не підняв. Ще важко було визначити чому — від приголомшеності через раптову метаморфозу своєї виховательки, чи просто від пасивності і незнання. Вибірково сама підвела хлопчика (невже ж, одного з кращих). „Потому что она прошла через огонь", — правильно відповів хлопчик, але почулось: „Тільки перекладь якоеь на українську мову!" Дитина закліпала очима, подивована сіла. В такій манері й далі велися заняття: запитання штучною українською, відповідь російською. З болем дивився я на це лицедійство й думав: „Тут не лише зневага: мовляв, чорти принесли провіряльника, мушу переходити на цю українську, тут біда набагато глибша, тут заразливий приклад лицемірства, роздвоєності, окозамилювання — приклад уже в дитячому садку".

Нарешті, й вихователька повернулася „на круги своя", перейшла, заговорила, як і вихованці, теж російською, та й це не оживило, не активізувало занять. І далі не клеївся, діалог, і далі сонливість, кволість, жодної піднесеної руки Підводить з місця, та майже у всіх низький рівень знань, кожного тягне за язик, сама за кожного й відповідає.

І в цьому дошкільному закладі я почув: нині ставиться питання про переведення садка на російський мовний режим, бо в цій частині міста, мовляв, живуть переважно старожили, робітники, військові.

(Закінчення на ст. 6-ій)

Вітаємо Ювіляра

Сьомого лютого 1988 року минуло 85 років професорові Василеві Левові, відомому українському педагогі, мовознавцеві та літературознавцеві.

Проф. Василь Лев

Народився наш Ювіляр 7 лютого 1903 року в священицькій родині в селі Старий Яжів, Яворівського повіту в Західній Україні. Початкову освіту здобув у селі Залуже, середню — в державній гімназії в Яворові, складаючи іспит зрілости в Перемишлі в 1922 році, а вищу — в Львівському державному університеті ім. Яна Казимира (1923-28), де 8 січня 1930 отримав ступінь доктора в ділянці слов'янської філології, захистивши дисертацію на тему: „Крехівський Апостол — пам'ятка мови з XVI ст.".

Широкий діяпазон творчости професора Лева як мовознавця й літературознавця подають його чотири книжки та співавторство двох інших, близько 400 розвідок, статтей, есеїв, рецензій та спогадів.

Уже з молодих років проф. В. Лев приділяє особливу увагу історії розвитку української мови, починаючи свої наукові досліди докторською дисертацією про „Крехівський Апостол". Ювіляр уважно досліджує старо-українські рукописи та переклади, написавши окрему книжку про „Український переклад хроніки Мартина Бельського". Цінні його праці про мову галицьких українців, про мову Т. Шевченка, І. Франка тощо.

Особлива ділянка в праці Ювіляра займає редагування окремих літературних творів, зокрема 9-томника творів Василя Грендженко-Донського, та регіональних збірників.

Тривкий також слід нашого Ювіляра в ділянці літературознавства. Він написав велику серію статтей, нарисів, коментарів, а зокрема солідну працю — монографію про Богдана Лепкого.

Помітний вклад нашого Ювіляра в ділянці етнографії, друкуючи серію статтей і дослідів.

Проф. В. Лев розпочав свою педагогічну працю ще в 1927 році, як учитель у гімназії Сестер Василіянок і в Малій Семінарії у Львові. В 1937-39 роках був лектором української мови в університеті ім. Я. Казамира, а в 1940-44 роках був доцентом слов'янської філології в Державному університеті ім. І. Франка у Львові. На еміграції, в Німеччині, він професор старослов'янської мови та методики в Українській греко-католицькій семінарії в Гіршбергу, Баварія, а з 1946 року професор слов'янської філології в Українському Вільному Університеті. Переїхавши до ЗСА, наш Ювіляр викладає на курсах українознавства, у коледжі св. Василія в Стемфорді, від 1958 до 1972 був професором історії Европи і модерних мов у коледжі „Мерівуд" в Скрентоні. Проф. Лев був головою Делегатури УВУ (до 1982) в ЗСА та є професором слов'янської філології в Українському Католицькому Університеті ім. Климента в Римі, в якому виконував обов'язки декана філософічно-гуманістичного факультету в 1972-1985 роках.

Проф. В. Лев член УВАН, НТШ, Богословського Наукового Товариства в Римі та багатьох українських і американських товариств.

Ювіляр з 1949 року член Управи НТШ в Ню Йорку, референт бібліотеки, голова Бібліологічної, Термінологічної комісій та Комісії регіональних дослідів і публікацій. Проф. Лев також довголітній директор (з 1962) філологічної секції НТШ.

Це так коротко про багатогранну діяльність нашого Ювіляра. Щасливого ще довголіття нашому вченому та дальших успіхів у творчій праці.

Є. Ф.

Чому падають тиражі українських книжок і журналів в УРСР?

Від Ред.: Читачі дають на це відповідь виразнішу й сміливішу, ніж затурбовані письменники на IX-ому з'їзді СПУ. Нижче подаємо повний зміст листів, які передруковуємо з „Літературної України". Зберігаємо правопис оригіналів.

Дорога редакціє!

У нас на Вінниччині почалися „гоніння" на українські видання. Фінансові органи викреслюють зі списку „Літературну Україну", „Вітчизну", „Жовтень", „Київ", „Дніпро" та інші, оскільки потрібно скоротити відомчу передплату. Хай так, але чому під це скорочення потрапляє тільки українська преса?

Просимо порушити це питання перед відповідними органами. Хочемо, щоб у кожній бібліотеці були українські газети і журнали.

В. Коваленко,
І. Попадюк

м. Тульчин
Вінницької области

„Літературна Україна",
10 вересня 1987 р.

Шановна редакціє!

Звертаються до вас учні і вчителі Подільської середньої школи Баришівського району Київської області з проханням допомогти нам. Наший школі передплатити на 1988 рік вашу газету, черговий номер якої ми завжди з нетерпінням чекаємо.

Ми любимо „Літературну Україну" за висвітлення нею актуальних проблем сьогодення (особливо екологічних), за безкомпромісність у боротьбі з негативними явищами нашого життя, за чистоту рідної мови.

Райфінвідділ заборонив школі передплату „Літературної України" з незрозумілих нам причин. Невже п'ять карбованців і шістнадцять копійок важать більше, ніж той урожай, який буде зібрано після щедрого засіву вашого тижневика?

Учні і вчителі Подільської середньої школи

„Літературна Україна", 17 вересня 1987 р.

ЛИСТ-ВІДПОВІДЬ

Землякам — учням і вчителям Подільської середньої школи

Любі мої земляки! Прочитав ваш лист до редакції „Літературної України", і мені стало й радісно на душі, і водночас боляче. Радісно, що як пишете в листі, „черговий номер зав жди з нетерпінням чекаєте", тобто читаєте письменницьку газету, любите її, вболіваєте за її масовість, а боляче, що ви виявляєте таку безпорадність.

Як я зрозумів, йдеться про передплату одного примірника „ЛУ", для школи за державний рахунок.

Згоден, райфінвідділ чинить неподобство, забороняючи школам мати українську газету. Хотілося б знати, з чийого відома він діє, за чиїми порадами чи інструкціями, адже, як відомо, подібні штучні кон'юнктурні шумування трапляються не лише в Баришівському районі. І це в той час, коли в нашій країні повіяло озонним вітром революційного оновлення, перебудови на всіх ділянках нашого життя, коли партія докладає максимум зусиль до зміцнення великої дружби наших народів, інтернаціонального виховання, поваги до всіх народів і мов, про що не раз у своїх виступах наголошував М.С.Горбачов. Чи би вже зрозуміти бюрократам з різних райвідділів.

Але ж, дорогі мої друзі, ви самі пишете: „Невже п'ять карбованців і шістнадцять копійок важать більше, ніж той урожай, який буде зібрано після щедрого

(Закінчення на ст. 8-ій)

Анатоль Вовк

ПИТОМІ УКРАЇНСЬКІ СЛОВА

Список ч. 3

Питомі українські слова або специфічно українські слова, це слова притаманні тільки українській мові, цебто такі, що не мають подібних в російській, польській чи білоруській мовах. (Інших слов'янських мов тут не беремо до уваги.)

Про велику потребу вивчати та поширювати такі питомо українські слова в нашому мовленні ми писали ширше у вступі до Списку ч. 1 („Свобода" з 22 листопада, 1985, МПМ-19). Там вказано на те, що в підсовєтській Україні багато з тих слів під атакою русифікаторів, бо вони стоять на перешкоді офіційному курсові наближування української мови до російської.

Завага: В Списку ч. 2 („Свобода" з 24.XII. 1985, МРМ-20) останнє гасло ВОДОЗБІРНИК треба скреслити, бо в ньому „друкарський чортик" переплутав два різні гасла.

Умовні скорочення: зах. — західноукраїнське; анг. — англійське; син. — синонім(и); поль. — польське; рос. — російське.

БАМБУЛА (син. ТЮХТІЙ) зневаж. рос. размазня; поль. oferma
БІДОЛАХА (син. СЕРДЕГА) рос. бедняга; поль. biedak, biedactwo
БЛЮВАТИ (анг. vomit) рос. рвать; поль. wymiotować
БУДЯК (анг. thistle) рос. чертополох, поль. oset
БУРЕВІЙ рос. ураган, поль. huragan
ВАЙЛУВАТИЙ (анг. clumsy, awkward) рос. неуклюжный; поль. niezgrabny
ВАТРАН (зах.) (син. КОМИНОК) рос. камин, очаг; поль. kominek
ВЕРТИХВІСТ (ВЕРТИХВІСТКА) рос. вертипрах; поль. wiercipięta
ВЕРЧИК (розм.) рос. сверток; пучок; поль. wiązka, zwoj
ВИДОЛИНОК (син. ЛОЩИНА) рос. лобжина, лощина; поль. dolinka
ВИРАЗКА (анг. ulcer) рос. язва; поль. wrzód
ВІДЛОГА (син. КАПТУР) рос. капюшон; поль. kapiszon
ВОДОЙМА, ВОДОЙМИЩЕ рос. водовместилище, водохранилище; поль. wodozbiór
ВОЛОВОДИТИСЯ (син. МАРУДИТИСЯ, МОРОЧИТИСЯ) рос. канителиться; поль. marudzić, guzdrać się
ВРОДЛИВИЙ рос. красивый, хороший; поль. przystojny, ładny, piękny
ГАЛУШКА (анг. dumpling) рос. клецка; поль. knedel
ГАМАНЕЦЬ (анг. wallet) рос. бумажник; поль. pugilares, portfel
ГАПЛИК (анг. hook; loop) рос. крючек; поль. haftka
ГАРНИЙ (син. ХОРОШИЙ) рос. хороший; поль. piękny, ładny
ГАЯТИСЯ (син. БАРИТИСЯ) рос. медлить, мешкать; поль. ociągać się, zwlekać
ГИДУВАТИ (анг. to loathe) рос. брезгать, гнушаться; поль. brzydzić się
ГОДИННИК рос. часы; поль. zegarek
ГОРИЩЕ рос. чердак; поль. strych
ГРЕБУВАТИ (анг. scorn, disdain) рос. пренебрегать; поль. pogardzać, lekceważyć
ГРОМОВИЦЯ (син. ГРОЗА; анг. thunderstorm) рос. гроза; поль. nawalnica
ГОРІЛКА рос. водка; поль. wódka
ГРОШІ рос. деньги; поль. pieniądze
ДЖЕРЕЛО рос. источник; поль. źródło
ЖАГУЧИЙ рос. страстный; поль. namiętny
ЖОВТЕНЬ рос. октябрь; поль. październik
ЗАБАРНИЙ, ЗАГАЙНИЙ (син. КОПІТКИЙ) рос. кропотливый; поль. żmudny
ЗАГРАВА рос. зарево; поль. łuna
ЗАЗДАЛЕГІДЬ рос. заранее; поль. zawczasu
ЗАЙВИЙ рос. лишный; поль. niepotrzebny
ЗАКОЛОТНИК рос. мятежник; поль. wichrzyciel
ЗАПОЛОЧ рос. цветные нитки для вышивания; поль. nitki do wyszywania
ЗВИЧАЙНО (син. ПЕВНА РІЧ, ЗВІСНО розм.) рос. конечно; поль. oczywiście
ЗГОДОМ рос. через некоторее время, позже; поль. później
ЗЛИГОДНІ (анг. hardships) рос. невзгоды, бедствия; поль. niepowodzenia
ЗНІТИТИСЯ, ЗНІЧУВАТИСЯ рос. съёживаться, (с) шушевиться; поль. skurczyć się, zjeżyć się;
КАБИЦЯ (анг. outdoor fireplace) рос. летная плита, кухонный очаг; поль. kuchnia nadworze
КАЖАН (анг. bat) рос. летучая мышь; поль. nietoperz
КАЛИТКА рос. мошна; поль. kiesa, trzos
КИДОК (анг. pitch) (спорт.) рос. бросок; поль. żut
КИРПАТИЙ рос. курносый; поль. z perkatym nosem
КОДЛО рос. отродье; поль. jaszczurcze plemię
КОЛОДА рос. шпажник; поль. mieczyki
КОСАРИКИ (анг. gladiolus) рос. шпажник; поль. mieczyki
КОШЛАТИЙ рос. косматый, лохматый; поль. kosmaty
КРЕМЕЗНИЙ рос. коренастый, крепкий; поль. krępy, krzepki
КРИГА рос. лед; поль. kra
КРИЖАНИЙ рос. леданой; поль. lodowy
КУЛЬБАБА (анг. dandelion) рос. одуванчик; поль. dmuchawiec
КУЧУГУРА рос. холм, сугроб; поль. pagórek, zaspa

У Харкові...

(Закінчення зі стор. 5)

ті в принципах ленінської національної політики КПРС і Радянського уряду.

Уже третій рік представники громадськості Харкова ставлять питання про двомовні написи в Харківському метрополітені. Однак керівництво метрополітену, заохочене невтручанням міських властей, не тільки не збирається дублювати на українську інформаційні написи на станціях Салтівської лінії, а й майже повністю ліквідувало українські написи на Свердловсько-Заводській лінії, де вони були у самому початку. Як назвати ці дії? Інтернаціоналізмом? Чи проголошеною в резолюції XXVII з'їзду КПРС „особливою чуйністю і обачністю в усьому, що стосується розвитку національних відносин, зачіпає інтереси кожної нації і народності, національні почуття людей"? Ні, відповідь може бути одна: це махровий національний нігілізм, од якого один крок до безрідного космополітизму і великодержавного шовінізму.

Відбувається масова ліквідація україномовних назв вулиць на номерних будинкових знаках, у мікрорайонах Олексіївки і Салтівки взагалі немає жодної таблички з україномовною назвою вулиці. Та куди далі: на площі Радянської України, де розташований Харківський міськвиконком, теж немає жодної назви цієї площі по-українському. Активно зменшується кількість вивісок українською мовою, особливо після чергових ремонтів, — на будинках організацій і установ, на магазинах, майстернях та інших побутових закладах, на кінотеатрах, кафе, їдальнях тощо — не лише в Харкові, а й у райцентрах і навіть українських селах області. Усунуто українську мову з усіх магазинів типу „Універсам", з інтер'єрів узагалі майже всіх магазинів. Уже в цьому році на головному корпусі Центрального ринку Харкова всі українські написи як зовні, так і всередині були замінені російськими. Те саме на більшості міських ринків.

Пошукайте українську мову на стадіонах і в парках, на гаслах, закликах, плакатах, інших засобах наочної агітації. Дошках пошани, інформаційних стендах виконкомів — це рідкість.

На автошляхах області і міста частіше можна зустріти інформаційний напис англійською, ніж українською. Всі зупинки міського транспорту мають тільки російськомовні назви, те ж саме — маршрути тінбічних трамваїв, тролейбусів. Здавалося, що може бути легше — зробити напис двома мовами?!

Свого часу телефони-автовідповідачі „точний час" та „прогноз погоди" давали інформацію українською мовою. Тепер — лише російською. А чому не двома мовами — магнітофонові ж не важко? Так само, як і з оголошенням зупинок у метро і наземному транспорті. Чомусь зникли українські інформаційні написи на залізниці, відмовились від української мови радіоузли на залізничних та автостанціях. Немає в області українських написів у відділеннях зв'язку, ощадкасах — і зовні, і всередині — в готелях, лікарнях, поліклініках і т.д. (...)

В чому тут причина: в чиємусь недоумстві чи в чиїйсь лихій волі? Так чи так, але ми не маємо права дозволити або допустити, щоб за Радянської влади українська мова в Харкові зведася нанівець. Не маємо, якщо ми — харків'яни всіх національностей — справжні радянські патріоти та інтернаціоналісти. Важко надолужувати втрачене й виправляти задавнілі, закорінені помилки. Не всім це буде до смаку — з різних приводів. Але нам треба переборюючи інерцію, байдужість, протидію всіма громадянами і державними засобами сприяти піднесенню української мови, її авторитету, її значення і ваги в житті соціалістичного суспільства як могутнього і незамінного чинника виховання патріотичної та інтернаціональної свідомості людини сучасного і майбутнього. І тут велику роль може відіграти комсомол, наша молодь — з її гарячим серцем, енергією і не обтяженою старими стереотипами думкою. (...)

Юрій Стадниченко

ВИПРАВЛЕННЯ НАЙВАЖЛИВІШИХ ПОМИЛОК в „МПМ" ч. 1/24/

СТОРІНКА 1	СТОРІНКА 2
Доборолась Україна...	**Обурливий факт...**
шп.1 р.19 зг. та через те, що...	шп.2 р.7 зг. ...академика АН УССР
шп.2 р.19 зн. наші газети...	шп.3 р.: зг. ...доказом, що...
шп.2 р.9 зг. ...від-значимо тільки...	**Із виступу...**
	шп.1 р.32 зн. ...бути звільненим...
Із виступу Дмитра Павличка...	шп.3 р.2 зн. ...багатьом народам...
шп.1 р.35 зг. ...де росіян...	**Мовні крихти**
шп.2 р.13 зг. :в Манітобі...	шп.1 р.5-6 зн. ВІЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО.
Українські „італянізми"	**Мовна усмішка...**
шп.1 р.32 сапа (zappa)	шп.2 р.10 зг. ПО МОЖЛИВОСТІ,
р.36 Наприклад, чому...	шп.2 р.7 зн. росіянин ПО...
Мова наших будників	**Консультації**
шп.1 р. 18-19 зг. ...майже нема дівчинок...	р.18 ЗГ. ...така: „аттікос"
Який це бур'ян	р.18 зг. ...така: „аттікос" „аттичний"...
шп.3 р.1 зг. pigweed	р.15 зн. (россікос" „руський, варязький")
шп.3 р.13 зг. Queen Anne's lace	
шп.3 р.12 зн. зазначені зіркою,	
шп.4 р.20 зн. Arthemisia vulgaris	

Ро-Ко

ЯК ТИ ГОВОРИШ?

— Як ти говориш? — нагадував я свого коханого синочка, як він свою старшу сестричку, дрочив своїм гостриим, як в його мамці, язиком, — Rolly-Polly, got full... далі я вже не розумів, що він казав.

— „Мама!!! — скривившися, немов я йому найбільшу кривду намірився зробити, побіг до кухні до своєї мамуні шукати захисту.

Повернувся з „кухі" в поті, підстрибуючи дрібненько до мене, і вже був на моїх колінах, кажучи ласим посміхом, — я вже буду говорити по-українськи.. і слова дотримав — навіть тепер, як прийде на свята, тільки „по-українському" говорить до свого „олд мена", і — I hope — своїм малятам наказує, як колись я йому: „Як ти говориш?"

Ця проблема, мабуть, серйозніша з старими, ніж з молодими, бо наша молодь дбає про нашу спадщинну мову. Переконався я про те на їхніх зборах, коли один молодий діяч, напевно через „ляпсус лінгве" почав своє слово по-англійському. Відразу предсідник йому зауважив: „Боб, як ти говориш?!"

Я гордий був з цього напімнення, бо сам себе дапаю на гарячому.

— Жіночко, — питаюся якось, — ти вже вислала до сіті гола чека на таксу? — і відразу вкусився за язик: „Як ти говориш?"

— Олд мен, — пригадує мені моя кохана про мої чоловічі обов'язки — завези гару до гаражу, бо вже не боюся їхати навіть до сигар стору.

— Як ти говориш? — було мені на язиці, але нагадався мені наш сімейний написаний закон: хто, коли й де має голос. І „гара", як довідався я з наших „медій", українське слово. Наша „гара" в старому краю мала чотири колеса й нею на селі возили бараболю. Тут „гара" має чотири колеса і возить... А як перекласти „сигар стор" — „сигарова штора?" — Що ти говориш? — зупинив сам себе від дальшого мислення, від якого може розболіти голова.

Тому я передав ці всі справи моїй професорці, яка вже давно вирішила, що в комунікації не важливе, як, а що ти говориш — і з тим я погоджуюся. Одначе, теорія, а від життя не втечеш.

Якось розбалакався мій приятель, той від політики, про своє незадоволення американськими політиками, розчарували його — котрий то вже раз? — Нема в них патріотизму: вони бідного президента хочуть угробити, „ірангейтом", а ліваки вже давно плянували запровадити „контрас" комуністам.

Як ти говориш? — хотів йому нагадати його патріотизм, але спам'ятався, бо як він має казати: „іранська хвіртка", „контрасти"? То політика світового масштабу, в якій нема місця на патичкування!

Якось зателефонував здолини наш знайомий — ми вже перенеслися до кондо. Потиском кнопки на телефонному апараті відчинив я йому двері, і чекаємо, чекаємо, чекаємо... Я кілька разів заглядав в дірку дверей і визирав з дверей, аж тут знов телефон здолини.

— То я, — якимось спешеним голосом відзивається, — який ваш апартамент?

— Та ж я вже казав, — відповідаю ніжно, бо як він уже не запам'ятав 1000, то може з ним щось... я теж забуваюся...

— Та я був під тим номером, але через двері почув (наш апартамент „санвіпруф"!), як там хтось втінас так по-англійськи, як самий принс Чарлс, то подумав, що заблудив, або зле почув число вашої квартири, — виправдується „повечому", так сказати б нашим новим ідіомом.

То мій коханий професор дуже розсмішила розповідала мені про свої „пригоди" під час закупів у супермаркеті, і для мене все звучало в дуже літературній українській мові з гарним полтавським акцентом. „Як ти говориш?" — нагадалося мені.

І в наших медіях пишуть про те, і говорять, і в церкві, і в школах українознавства, і ще де? Навіть письменники в Україні піднесли бучу на своєму з'їзді — „Як ти говориш?"

Їздила моя товаришка до старого краю. Була в своєму селі, щоб відвідати стареньку маму, і розповідала, хвилюючись:

— Погостюйся, роздивися сама хвилину, бо я мушу скочити до сапожника відібрати черевики на неділю.

— Мамо, як ти говориш?" — не витримала дочка.

— А що ти так сердишся, що я зле сказала? Не хочеш, щоб я сама йшла до сапожніка? Там довго не буду.

Приїхала наша знайома з Америки. Була в турне на Україні, навіть в Одесі на курорті пила грузинське шампанське. Смакувало їй вино, усе сподобалося, аж одного разу захопив її дощ саме під універмагом.

— Маєте парасолю? — зайшовши досередини, зупинила продавщицю.

— Что? Как ви гаворіте? Не понімаю.

— Парасолю, — нетерпеливиться вона, — бачите, дощ іде! — вказує рукою надвір.

— Разгаваривайте на общепонятном язике! — відрубала продавщиця і обернулася раптово рвучко, бурмочучи під носом, — парасоля, бараболя.

Ще тепер під час розповідання розчервоніло їй лице від сорому чи гніву.

— Я родилася в Познані, тож де мала навчитися того „общепонятного", але ті слова „русскаго" запам'ятала до смерти, вразили, мене, мов червоний вогонь, — не то виправдувалася, не то злилася, — от маєте „общепонятну Україну"!

— Де в тому початок і де буде кінець? — турбувався я, як жінка з розсяяним обличчям, що нагадало мені розцвілий соняшник, вийшла з кухні, вимахуючи синім листком паперу.

— Слухай, наш внучок пише з пластового табору, — розставивши ноги, мов оперова співачка на сцені, почала:

— Дорогенька бабцьо і ти дідо! Вибачте, що пишу лиса назад, але я не мав часу. Братчик поганяє нас крейзі. На таборі я щасливий, хоч дівчата не хочуть стовою. Зенка хоче робити любов до мене, але я не дбаю. Пришли мені одну нитку і одну голку, і одного гудзика, бо один гудзик війшов і можу кожного моменту його загубити. Цьомаю з любов'ю.

Очі бабці заблищали, і мені хотілося мого Волтерка міцно пригорнути до грудей і поцілувати, бо йому не треба казати: „Як ти говориш?"

А його побив меншенький Левко, який вчора прийшов до нас і дуже заклопотано, немов старий, почав зі мною бесіду.

— Діду, — звертається серйозно, — я маю проблему.

— Яку, Левчику? — стараюся затримати такий самий серйозний тон.

— Я хочу купити собі джинси, я вже їх оглядав на вітрині, але в тій крамниці не знають по-українськи. Скажи мені, як джинси називаються по-англійськи?

Мова...

(Закінчення зі стор. 5)

Не кращі за київські й українські садки у Кіровограді. Та, власне, по багатьох містах республіки. Тоді навіть 24 проценти дітей, які відвідують українські садки, — цифра фактично завищена. Вона формальна, насправді все далеко не так.

І все ж не вірилось, що в цілому Києві не знайдеться жодного справді українського дитячого садка. Ні, не знайшов, хіба що натрапив на один, значно кращий за інші попередні, але українським його можна назвати лише умовно. Заняття тут ведуться відповідно до мовного режиму, проходять кваліфіковано, і діти відповідають непогано українською, і мовна, в рівень знань у них теж непоганий. А все ж завідувачка відверто зізналась: „Доки у вихователів стоїш над головою, доти й дотримуються української мови, а як тільки відвернулась, так і пішло все російською".

Тоді де ж він, той заклад, у якому б українська мова була не з примусу, а з природної потреби, з внутрішньої необхідності? Пошуки привели мене до Львова. Коли в обласному відділі народної освіти довідались, яка потреба привела до них письменника з Києва, почувся щирий вигук: „Так українська ж мова для нас рідненька!" І це почулося від росіянки Тетяни Святославівни Шиткобської, інспектора дошкільних закладів. Попрохав показати мені садок не з найкращих, а звичайний. Так я опинився в дитсадку N 140. Він відомчий, од автобусного заводу, де звичайно, чимало трудівників і росіян. Тому закономірно в садку є й російська група. Я побував на заняттях в українських групах, спочатку в підготовчій.

Перше враження таке, ніби я потрапив не до дітей, яким пішов шостий рік, а набагато старших. У групі тісно, вона переповнена. Столи, стільчики, мій прихід привітавшись, стоять діти, зсунуті щільно.

— Першими сідають дівчатка, — ласкаво почулось виховательчине, — а тепер хлопчики. Сіли зручно, щоб нікому не заважати.

Сідали непоспіхом, обережно, без найменшого погуркування.

Статечно поклали руки на столики, вмить зосередились на тому, що каже вихователька.

— Діти, ми сьогодні з вами поміркуємо, яка пора року найкраща. Тарасику, розкажи товаришам про свою улюблену пору року.

Хлопчик розхвалював зиму. Однолітки з цікавістю, спокійно слухали, хоча й поблискували оченятами, розохочуючись і самі до розповіді.

— А ще хто хоче розповісти? Підняли руки чи й не всі. Одначе й далі велися тихо й розважливо. Досі в київських садочках спостерігав наймлире дитяче нетерпіння, кожен, хто бажав відповісти, аж підстрибував на стільчику, і всім тілом тягнувся за якомога вище піднятою рукою... „Я, я, я!" Ні, тут руки беззвучно ліктиками ставили на стіл, і діти мовчки, терпляче очікували, коли викличуть.

Заняття велися винахідливо й майстерно, проходили активно, цікаво, урізноманітнено. Діти хоч і збуджені захопливим процесом навчання, все ж ритму врівноваженості не порушували. Порядок, дисципліна тут, певне, річ уже звична. І рівень знань високий, масовий.

Після занять, як і всюди, розговорився і з цими малюками. Батька татом називають усі більшість дітей корінні львів'яни. Особливо вразило те, що в групі п'ятирічних є хлопчик Тарасик Продивус, який так гарно вміє складати казки, що ровесники його не можуть наслухатись. А торік, у такій же підготовчій групі, була дівчинка, яка вірші складала.

Утримувався від замилування, тим більше від ідеалізації: бо у львівських садках вистачає й проблем, одначе в цьому садку кожен новий доказ (бував на заняттях і в інших групах) переконував дедалі більше й глибше, яка це велика сила — природний зв'язок поколінь, коли дід, бабуся (носії живої душі народної) передають свої надбання онукам, коли батьки, не піддаючись новітнім віянням, вигодам прагматизму, чіпко тримаються свого родинного кореня, і цим самим живлять, зміцнюють коріння своєї дитини. Костянтин Ушинський у своїй унікальній праці „Рідне слово" писав: „Коли мова, якою починає говорити дитина, суперечить природженому національному її характеру, то ця мова ніколи не матиме такого сильного впливу на її духовний розвиток, який мала б рідна їй мова; ніколи не проникне так глибоко в її дух і тіло, ніколи не пустить такого глибокого, здорового коріння, яке обіцяло б багатий, пишний розвиток".

Виходить, що дитина лиш тоді виростає духовно багатою, морально сильною, коли починає говорити мовою, яка не суперечить вродженому національному характерові. І це істина настільки проста, незаперечна, що охоплює моторошний подив: чому багато сучасних батьків добровільно позбавляють своїх дітей найнеобхіднішого — рідної мови, найважливішої передумови природного розвитку, здорового духовного формування? Таке ганебне явище самозречення, самозневаги, відступництва Ч. Айтматов назвав національним нігілізмом...

Оздоровлення національного характеру, народної душі, історичного глибинного кореня, проблеми, які болять нині кожному народові і в кожного болять по-своєму...

І означ хвороби коріння теж у кожного народу свої. Для нас вони — у самозневазі до рідної мови, а відтак, і рідної культури, народних звичаїв, своєї духовної спадщини.

Борис Тимошенко

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ ОБ'ЄДНАНО ВШАНУВАЛИ св. п. Є. КОНОВАЛЬЦЯ

Трентон

Осередок СУМ Трентону в Ню Джерзі в неділю 22-го травня ц.р. вшанував пам'ять патрона свого осередку полковника Євгена Коновальця в 50-річчя його геройської смерти.

В українській католицькій церкві Службу Божу і Панахиду за упокій сл. п. Є. Коновальця відслужив о. д-р В. Макух. Під час Панахиди Організації Українського Визвольного Фронту взяли участь зі своїми прапорами, а члени СУМ в одностроях.

Після Богослужень в залі української католицької церкви відбулися святочні сходини. На сцені, яку прибрали М. Кардаш, Й. Куць і М. Дзюбас, яснів золотий Тризуб і портрет Євгена Коновальця, прибраний вишиваними рушниками і квітами. Голова осередку д-р М. А. Дзюбас відкрив сходини та попросив присутніх вшанувати пам'ять коменданта Корпусу Січових Стрільців, основноположника УВО і ОУН, якого 50 років тому вбив московський агент. Присутні, вставши з місць хвилинною мовчанкою вшанували його пам'ять.

Святочне слово виголосив М. Дзюбас. Він накреслив шлях двадцятилітньої боротьби за українську державність, що його пройшов полк. Є. Коновалець та його ролю в історії української нації в часі Першої світової війни і після неї, творення УВО і ОУН. В цій організованій і керованій ним революції завершується ідейно-політичне відродження української нації.

На цьому шляху боротьби впав сл. п. полк. Є. Коновалець, а після його смерти веде до перемоги його дух. На його заповітах виховувалися і виховуватимуться цілі покоління борців, які ідуть і йтимуть у бій з Москвою аж до перемоги.

Деклямацію, присвячену полк. Є. Коновальцеві, виконав Йосиф Яскір. Перед закінченням М.А. Дзюбас подякував всім, що прийшли і вшанували пам'ять великого сина України Співом „Ще не вмерла Україна" закінчено сходини

Клівленд

Заходами Українських Злучених Організацій і Громадського комітету в неділю, 15-го травня ц.р. о год. 6-ій вечора відбулася академія в залі ім. Митрополита Шептицького. Почесний комітет очолювали: Владика Роберт Москаль, отці наших віровизнань та громадяни. Концерт попередила Панахида в катедрі св. Йосафата в Пармі в співслуженні сімох священиків обох віровизнань.

Концерт почався апелем наших комбатантських і молодечих організацій, які під звуки сурмача внесли прапори. Апелем проводив П. Дмитрик, колишній вояк УПА. Діти під проводом своїх учительок — Оленки Хміляк і Марійки Антонів — поклали вінок квітів під портретом полковника на сцені. Микола Поглід, колишній в'язень німецьких концентраційних таборів і голова Ділового комітету, відкрив концерт-академію. Співачка сопрано Зірка Шокалюк проспівала американський і український гимни у фортепіяновому супроводі Дозі Кріслатої. Митрофорний протоієрей о. Ганкевич української православної церкви св. Володимира у Пармі провів молитву. М. Поглід повідомив присутніх, що Владика Роберт мусів виїхати і в теплому листі на руки Комітету шкодував, що не зможе взяти участи в Панахиді й академії. Потім М. Поглід передав ведення програмою д-рові Володимирові Боднарові. Хвилинною мовчанкою вшановано пам'ять великого воїна і сина України полк. Є. Коновальця в 50-ліття його смерти, розірваного бомбою большевицького агента на вулиці Роттердаму в Голляндії.

Святочне слово виголосив відомий науковець, громадський і політичний діяч проф. д-р Михайло Пап, професор Джан Керол університету і директор Катедри Східньо-Европейських наук. Його темою було: полковник Коновалець і його доба. В цікавій і надзвичайно джерельній промові проф. Пап змалював велику постать вождя українського революційного руху, подвижника соборницьких ідей, політичного мужа великого маштабу й організатора. Полковник втішався надзвичайним авторитетом як у всіх політичних фракціях нашого українського життя, так і у чужих, а навіть ворогів, які пізнали велич духу і вальори полковника та за всяку ціну старалися його усунути, що і сталося в 1938 році. Є. Коновалець вірив у власні сили і вважав, що збройною силою можна вибороти самостійну українську державу.

Наступною точкою був виступ оперного співака тенора Василя Мельничина. Маестро Мельничин дебютував не тільки на українських сценах в діяспорі, але і міжнародних. Співав в операх, часто виступає на радіо і телевізії. Українські і світові музичні критики похвально висловлюються про його голос, вокальний діяпазон, тонкість інтерпретації і музикальність. Студіював сольоспів в Мюнхені, Чикаго і Римі у славного тенора Тіта Скіпи. Маестро під фортепіяновий аком паньямент Дозі Кріслатої відспівав три пісні, а саме: „Вірую" сл. Валентина Мороза, муз. Ярополка Ласовського, „Нагадай бандуро" сл. Ніни Калюжної, муз. Григорія Китастого та „Надії" сл. Черкасенка, муз. Я. Лопатинського. Слід підкреслити, що співак має добру школу і свобідно орудує голосом широкого діяпазону. Треба згадати, що і піяністка Д. Кріслата вив'язалася успішно з доволі трудних музичних композицій.

Наступним промовцем був мгр Осип Рожка, молодий науковець і співредактор журналу „Сівач" при Катедральній Колегії нюйорскьої української католицької епархії в Стемфорді. Часто можна стрічати його цікаві та оригінальні, статті в молодечому журналі „Авангард", часописі „Шлях Перемоги" та інших. Похвальним є те, що ця молода людина працює для української справи. Мгр Рожка у доповіді, виголошеній з патосом і твердим переконанням, схарактеризував полк. Коновальця як вождя українського націоналістичного руху, а його палкі і тривалі ідеї прийнялися в наших серцях, загорілися і дали свої овочі в зорганізуванні УПА, Української Першої Дивізії та досьогодні в нашому підпільному змагу на Україні і всій українській діяспорі. Полк. Коновалець був людиною принципів і безкомпромісовим борцем проти всяких затій комунізму і йому подібних поплентачів, наших та чужих. І мимоволі насувається думка, яким руслом покотилися б події нашого визвольного руху, якщо б не передчасна смерть полк. Коновальця. Потім Дарця Ковч продеклямувала виразно і з почуттям вірш „На вічну і славну пам'ять Вождя ОУН", автор Бубнюк.

На закінчення концерту улюблений співак Мельничин відспівав під вмілий акомпаньямент Д. Кріслатої ще три пісні, а саме: „О слово рідне" сл. Олеся, муз Бобикевича-Придаткевича, „Пісня" сл. Гр. Чупринки, муз. А. Гнатишина і молитву з опери „Запорожець за Дунаєм" муз. Гулака-Артимовського. „Владико неба і землі". Перед відспіванням молитви маестро Мельничин зворушено заповів, що цю пісню присвячує борцям в Україні, за що його нагороджено бурхливими оплесками.

Закінчуючи академію д-р Володимир Боднар подякував передусім усім виконавцям програми, комбатантським і молодечим організаціям та діточкам за апель і квіти, Українським Злученим Організаціям і їх голові мгрові Василеві Ліщинецькому, всій екзекутиві комітету, Отцям і присутнім з дальших і ближчих околиць за численну участь в академії. Технічними справами фахово займалися інженери Хміляк і Палка. Піснею „Не пора, не пора" закінчено цей незабутній і духовий концерт-академію.

Д-р Володимир Боднар

Баффало

Урочистості вшанування пам'яті великого сина України відбулися тут в неділю 28-го травня ц.р. Програма розпочалася вранці в церкві Пресвятої Богородиці, 995 Філмор авеню у Баффало, а продовжувалася в Українському Домі „Дніпро".

Щоб спам'янути великого сина України — славної пам'яті полковника Євгена Коновальця, співбудівничого Української Держави в 1918-1921 роках, Корпусу Січових Стрільців у Києві, основника Української Військової Організації (УВО) й Організації Українських Націоналістів (ОУН), який загинув 23-го травня 1938 року від руки московського агента в Роттердамі, Голляндія, прийшла до церкви численна українська громада на Богослуження й Панахиду та долану парохом молитву з приводу Дня Української Єдности. Від організацій з прапорами прибули 22-ий Відділ ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ, СУМ ім. Лесі Українки, Станиця УПА, Українсько Американські Ветерани ч. 23 ім. В. Голиського.

В час проповіді з амовни о. декан Мар'ян Струць змістовно говорив про значення Божого і національного поєднання у житті людей. При цій нагоді о. М. Струць запросив усіх парафіян численно прибути до Пресв. Покровительки України на спільний Молебень, що відправлятиметься отцями УАПЦ і УКЦ в духовному з'єднанні з українським народом на Батьківщині у ювілейну річницю — 1000-ліття Хрищення Руси-України в час Зелених Свят — Зіслання Святого Духа на Апостолів Христа.

Молебень відправлено перед українською православною церквою Пресвятої Гройці в Чітковага (Баффало). Вшанувати й віддати належну честь Великому Воїнові-Лицареві полковникові Євгенові Коновальцеві українські громадяни прибули громадно до Українського Дому „Дніпро" на год. третю по полудні.

Частина президії: В. Шарван, Б. Мороз, Б. Бейгер, Н. Ільківська, А. Дякун, І. Городецький, Г. Бедрій, А. Бедрій, Д. Процик, М. Маланчк, І. Лайк

Концерт і бенкет відкрив голова Ділового комітету Богдан Мороз. Початкову молитву святочної імпрези провів о. М. Струць, а молитву-подяку в кінці імпрези о. В. Чугай.

У першій частині концерту виступило тріо „Верховина" з Торонто, під мистецьким керівництвом Олени Глібович, яке проспівало такі твори: „Дума" муз. М. Гайворонського, „Под Твою милость", муз. Д. Бортнянського, „Через поле широкеє" (обр. О. Г.). Вірш Петра Кізка „У Роттердамі" продеклямувала юна сумівка Уляна Мороз. В другій частині концерту тріо виконало пісні „Вечірній час" муз. А. Гнатишина, „Україна квітуча" муз. М. Дремлюка, „Карпатські Січовики" муз. Григорія Китастого, „Розвивайся..." муз. О. Бобикевича. Співачок — Богданну Ігнатович, Анну Яцишин і Надію Коханську та акомпаньяторку Галину Михальчук нагородили бурхливими оплесками. Продуманий і добре підібраний за змістом уклад пісень викликав признання публіки.

Головного бесідника д-ра Анатолія Бедрія дуже приязно і речево представив присутнім Василь Шарван. Святочне слово про сл. п. полк. Євгена Коновальця виголосив д-р А. Бедрій. Він розглянув життєвий шлях Є. Коновальця у трьох періодах: студентському, військовому і підпільно-провідницькому. В першому періоді наголошено вплив Дмитра Донцова на світогляд Є. Коновальця. В другому наголошено співпрацю Є. Коновальця з Отаманом Семеном Петлюрою при будові Української Державности. В третьому промовець розглянув питання революційного впливу Євгена Коновальця на його послідовників — молодше покоління.

Церемонійним керівником імпрези був д-р Андрій Дякун (у військовій уніформі в ранзі підполковника). Декорації залі були виконані маестром Мар'яном Борачком.

На початку обіду представлено гостей за президіяльним столом.

Грімкими оплесками усі привітали присутнього на бенкеті колишнього учасника Корпусу УСС Є. Коновальця Теодора Лехмана. Оплесками присутні вшанували тих, що у військових уніформах прибули на імпрезу, щоб по-вояцьки віддати салют воякові-борцеві, який змагався за кращу долю народу. Імпрезу закінчено співом національного славня „Ще не вмерла Україна".

На маргінесі цього допису слід згадати ще референтури Ділового комітету, які найбільше натрудилися, щоб імпреза для вшанування пам'яті Євгена Коновальця відбулася успішно, а саме: організаційно-господарча — Іван Горбачук, фінансова — Дмитро Пітолай, інформаційно-пропагандивна — Василь Шарван, мистецька — Мар'ян Борачок, програмова Василь Пристайко.

За референтуру преси й інформації
М. Іванович

Появився „Лікарський Вісник" за зиму 1988 року.

Напередодні Другого Світового Конгресу Українських Лікарів у Відні появилося обширне видання „Лікарського Вісника", що його вже понад 20 років редагує д-р Павло Джуль; людина невтомної праці для УЛТПА та для української громади в Дітройті. Він, як практикуючий спеціяліст у отолярингології і професор Медичної школи Вейнського унівеситету та медичний редактор „Encyclopedia of Ukraine", вивчив і поширив українську медичну термонілогію та підніс рівень „Лікарського Вісника" на найвищий щабель як науково, так і професійно. За це належиться йому велике признання від Українського Лікарського Товариства та визначне місце серед українських науковців медиків та редакторів.

У цьому новому числі „Лікарського Вісника" є 80 сторінок друку і в його першій частині знаходиться дві наукові статті: 1) д-ра Андрія Олеарчика на тему „Відновлення вінцевого кровопостачання: минуле, сучасне і майбутнє"; 2) д-р Оксани Балтирович, на тему „Сонографічне дослідження ниркових опуклин".

У цінній редакційній статті д-р Павло Джуль пише про надмір лікарів та про раціональне плянування вишколу майбутніх лікарів. Після цього слідує інформаційна стаття д-ра Павла Пундія про Відень (вибране місце Лікарського Конгресу ОФУЛТ в 1988 році), медичний і культурний центр в Европі, та про українські зв'язки з Віднем, про славну Віденську медичну школу та про українських медиків, що там студіювали, про українське товариство „Січ" та активну участь наших медиків в ньому.

Д-р П. Джуль

У цьому числі „Лікарського Вісника" можна прочитати медичні новини про пересадку людського серця та про переливання автологенної крови. Наукова частина журналу закінчується оглядом медичної літератури в теперішній Україні.

В організаційній чистині журналу подано чотири біогафічні нариси про молодих лікарів (д-ри: Марко Гудзяк, Петро Лібер, Юрій Гой, Михайло М. Качалуба), та посмертні згадки про лікарів, що від нас відійшли, як д-р Анна Олексишин-Чубата, д-р Володимир Чубатий, д-р Василь Зайцев, д-р Ірина Пріснєвська-Зощук, д-р Любомир Билов.

Прикінці подана хроніка УЛТПА та архіву-бібліотеки УЛТПА. Зміст цього видання надзвичайно цікавий і тому поручаємо цей журнал всім українським медикам та студентам яким висилаємо його безплатно на листовне замовлення. Просимо писати на адресу архівара УЛТПА Dr. Pavlo Pundy, 1712 N Oak Park Ave.; Chicago, Ill 60635.

Св. п. В. Бабицький

У суботу, 14-го травня ц.р. в ранніх годинах по тяжкій, довгій недузі в лікарні Готел Дюї в місті Сейнт Катарінс відійшов у вічність свідомий, жертвенний колись активний в СУМ і у спорті копаного м'яча в Україні і Німеччині Володимир Бабицький. Він був дуже активним членом організації Лайонс Клаб, а останній рік був його головою відділу в Ніягара Фоллс. Будучи американським громадянином, служив в американській армії.

Св. п. В. Бабицький

Похоронні відправи відслужив д-р Микола Комар, парох української католицької церкви свв. Кирила і Методія при великій кількості людей, які прибули, щоб вшанувати пам'ять В. Бабицького. При вході до церкви і як виходили з домовиною творили два ряди всі членкині хору „Мрія" (в вишивках) з Баффало, диригентом якого є дружина покійного Наталя. Володимир багато часу присвячував для хору „Мрія" і був присутнім на кожній пробі. Над домовиною попрощав покійного і висловив співчуття родині Осип Янківський. На цвинтарі закінчено похоронні відправи піснею „Видиш, брате мій".

Тризною проводив маестро Остап Брезлень. Співчуття висловили о. д-р Микола Комар, а від хору „Мрія" Анна Крупа. В імені дружини Наталі маестро Остап Брезлень щиросерде щиру подяку висловив о. д-рові М. Комареві за всі похоронні відправи та за відвідини покійного в шпиталі, д-рові Валереві, який не лише професійно опікувався, але й дав моральну підтримку дружині Наталі та синові Володимирові, рівнож за квіти, дари на Служби Божі, та всім тим добрим людям що дали таку потрібну моральну поміч родині в часі тяжкої недуги мужа і батька.

На бажання Наталі проведено збірку на пам'ятник св. Володимира, що його будує парохія свв. Кирила і Методія на прославу 1000-ліття Хрищення Руси-України. Збіркою зайнялись Євген Снігур і Андрій Савчук. Збірка принесла 388 дол.

Відійшовши у вічність, покійний Володимир залишив у глибокому смутку дружину Наталю і сина Володимира, брата Івана з дружиною у Ніягара Фоллс та ближчу і дальшу родину в Канаді і Україні.

Приятель

Св. п. Валентина Туркало

У понеділок, 23-го травня ц.р., зломлена довгою і тяжкою хворобою відійшла у вічність на 66-му році життя св. п. Валентина Туркало, зразкова громадянка, мати і дружина інж. Зиновія Туркала, заступника голови КУППО.

У четвер 26-го травня у православній катедрі св. Володимира, 82-га вул. в Ню Йорку, настоятель катедри о. протопресвітер Володимир Базилевський відслужив Панахиду при численній кількості присутніх, а в п'ятницю 27-го травня о. Базилевський відправляв заупокійну Службу Божу, також при великій кількості присутніх, а потім звернувся до людей з промовою, присвяченою пам'яті померлої, після чого відбулося останнє прощання.

Похоронна процесія вирушила на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, де після короткої літії домовина була похована в могилі.

У пам'ять покійної в залі при осередку св. Андрія відбулася поминальна тризна, що її влаштували муж і дорослі діти покійної, Олег з дружиною, Константин і Олена з мужем.

Молитвою „Отче Наш" о. Базилевський поблагословив тризну і зворушливо представив присутнім духовий образ покійної.

Голова Світової Федерації Вільного Козацтва, генерал Микола Назаренко говорячи про духові якості Валі Туркало, вказав на ролю української жінки в Українській Церкві і в боротьбі всіх поневолених Москвою народів за визволення.

З читаннями коротких віршів, присвячених пам'яті покійної виступили Іван Островерха і Богдан Слєцький.

Дмитро Ярмоленко від Союзу Земель Соборної України висловив співчуття голові ЦК СЗСУ інж. З. Туркало і всій родині.

Склав співчуття родині покійної в імені ОДВУ Петро Байбак.

Від родини З. Туркало з дітьми склали подяку всім присутнім за вияви співчуття і чисельну присутність друзів, приятелів і знайомих.

О. Володимир Базилевський провів прощальну молитву і співом „Вічная пам'ять" закінчено тризну.

Петро Байбак

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ПАРАСКЕВІЇ ОЛЕКСЮК

з дому ТКАЧУК

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в середу, 27-го липня 1988 р., о год. 9-ій ранку,
в церкві Благовіщення П.Д.М., Мерлоз Парк, Філядельфія

Просимо Родину, Приятелів і Знайомих про участь і молитви за упокій Душі Покійної.

Брати — ВАСИЛЬ і ДМИТРО ТКАЧУКИ

ДНЯ 26-го ЛИПНЯ 1988 РОКУ
В ПЕРШУ, ТАК БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого і Незабутнього Чоловіка

бл. п. мґра

ЯРОСЛАВА ЩЕРБАНЮКА

відправляться

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

з ПАНАХИДОЮ

в парохіяльній церкві св. Юра в Ню Йорку, о год. 8 30 рано
в О. О. Студитів, Італія
в Кергонксоні, Н. Й., о год. 9-ій рано
в Гантері, Н. Й., о год. 9-ій рано

Прошу друзів про згадку в своїх молитвах.

дружина — ІРИНА

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що дня 18-го липня 1988 року відійшов у Вічність на 71-му році життя наш Дорогий Брат

бл. п.

ДМИТРО НИЩІТ

нар. в селі Пантне на Лемківщині

ПАНАХИДА відбудеться в середу, 20-го липня 1988 р. о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні Литвин і Литвин 1600 Stuyvesant Ave., Union, N. J.

ПОХОРОН відбудеться у четвер, 21-го липня 1988 р. о год. 9:30 ранком з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Залишив у смутку:

сестри — СТЕФУ МОЛЧАН
ЮЛЮ ГЛИВУ
МАРІЮ ПЛАСКУНЬ в Польщі
братів — ПЕТРА в Австралії
ІВАНА в ЗСА

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що дня 18-го липня 1988 р. по короткій і тяжкій недузі відійшла у Вічність на 67-му році життя
наша Найдорожча, Улюблена і Незабутня Дружина, Мама і Бабця

бл. п.

ПАВЛИНА ПИЛИПЧАК

з роду СТАДНИЦЬКА

Години відвідування у похоронному заведенні Nazare Funeral Home 403 Ridge Rd., Lyndhurst, N. J., у вівторок, 19-го липня 1988 р. від години 7-ої вечора.

ПАНАХИДА буде відправлена у тому ж похоронному заведенні у середу, 20-го липня 1988 р. о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН відбудеться у четвер, 21-го липня 1988 р. о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві св. Петра і Павла в Джерзі Ситі, Н. Дж., а відтак на католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

У глибокому смутку:

муж — МИХАЙЛО
доньки — ІРИНА з дітьми МИКОЛОЮ, ХРИСТИНОЮ і БОГДАНОЮ
БРОНЯ з мужем МИРОНОМ і дітьми АНДРІЙКОМ, МАРКОМ і НАТАЛЕЮ
ПЕТРУСЯ з мужем ПЕТРОМ і дітьми МАТВІЄМ, МИХАЛИНКОЮ і СТЕПАНОМ
брат — СТАНИСЛАВ з родиною
сестра — АНЕЛЯ з родиною
ближча і дальша родина в Україні і Польщі.

Б. Ольшанівська у Стемфорді

Неділя 12-го червня — була великою подією у Стемфорді, бо завітали туди запрошені 15-им Відділом Союзу Українок Америки голова організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні Божена Ольшанівська і заступник голови Володимир Боднар.

Інформативні матеріяли про оборону людських прав та про оборону українського імени, прекрасно порозміщувані на спеціяльних стояках та столах, давали виразний образ цієї виїмкової організації. А над усім видніла великого розміру світлина Левка Лук'яненка, цього талановитого юриста, що докінчує на засланні 30-літнє покарання за те, що вірив у совєтську конституцію, яка дає право складовим національним республікам виступити з СССР.

Божена Ольшанівська розповіла присутнім про завдання і працю організації, яку вона очолює після передчасної смерти її чоловіка Ігоря, який зорганізував та розвинув цю організацію, добившися таких успіхів як, наприклад, оборона В. Половчака, моряка Мирослава Медведя, схвалення американським Конгресом резолюції про створення Комісії дослідження голоду в Україні 1932-33 рр., допомога дисидентам в Україні, згадати лиш дещо.

Б. Ольшанівська в питомий їй дуже цікавий спосіб розказала про численні справи, які доводиться організації полагоджувати, щоб заступатися за переслідуваних в Україні та у вільному демократичному світі, бо знеславлення доброго українського імени є тут часто на порядку дня. Оборона дисидентів, старання про їх звільнення, чи хоча б про деякі полегші для засуджених вимагають „лабіїнг" у Вашінгтоні, контактів із засобами масової комунікації — вимагають великих зусиль. Справа допомоги засудженому в Ізраїлі Іванові Дем'янюкові є особливо важкою. Ця справа і досі вимагає багато уваги.

Цікавою була розповідь Б. Ольшанівської про її участь цієї весни у конференції дисидентів усіх національностей, які є в складі СССР, що відбулася в Москві та була першою цього роду конференцією. Б. Ольшанівська була єдиною українкою на цій конференції, тому що, як уже відомо з преси, українським дисидентам не вдавалося взяти участи, бо їх висадили з поїзду в дорозі до Москви. Ольшанівська представила там справу українського руху спротиву.

При цій нагоді Б. Ольшанівська була в Києві, де зустрілася з українськими дисидентами та мала нагоду дещо ближче пізнати сучасну справу захисту українських національних прав та охорону надбань української культури. На це все дуже потрібна матеріяльна допомога від тих, кому пощастило жити у вільному світі.

Заступник голови В. Боднар доповнив інформації про працю організації, вказуючи наявно, якими методами приходиться працювати, пояснив привезені матеріяли, так що присутні мали повну уяву про складні заходи, що їх треба вживати, щоб мати хоч частину так дуже побажаних успіхів. Для нас, що головним чином працюємо серед українських громад, була нагода зрозуміти, що треба старатися входити в американське середовище та активізуватися поза нашою громадою.

Після доповідей слідувала дискусія, і то дуже пожвавлена, у якій взяли участь студенти. Було приємно бачити на залі молодих людей, що їм не байдужі українські справи. Є всі підстави надіятися, що молоде покоління, хоч не масово, але напевно його представники будуть продовжувати працю в користь української справи, що тепер ведеться старшим поколінням та дуже успішно і молодими професіоналістами у більших осередках (наприклад, Вашінгтон, Балтимор і т.д.)

Представники АОЛПУ були дуже вдоволені, бо їхній труд себе оправдав. Маленька громада в Стемфорді гарно їх зустріла, численно взявши участь у зустрічах у церковній залі безпосередньо після обох Св. Літургій. Виявилося, що для багатьох присутніх це була чи не перша нагода довідатися про українських дисидентів, про оборону українського імени, що так часто знеславлюють, та що його треба нам усім, в силу наших спроможностей, захищати.

Ця зустріч дала також нагоду переконатися, що коли у великих осередках є „пересичення" імпрезами і зустрічами, то у малих осередках таких нагод дуже бракує. Тому варто влаштовувати там такі, чи подібні зустрічі, особливо коли взяти до уваги, що вони дуже інформативні і фінансово не обтяжують організаторів, бо обмежені до добровільних пожертв учасників.

Коли мова про оборону дисидентів та захист доброго українського імени, то з уваги на превелику важливість цього питання представники АОЛПУ, хоч і дуже перетяжені працею (працюють професійно на життя), але все знаходять час відвідати менші й більші українські громади.

За домовленням можна телефонувати до Б. Ольшанівської на число (201)968-5746 у вечірніх годинах.

Теодозія Савицька

СОВЄТСЬКИЙ ЖУРНАЛ „Огоньок", популярний тижневик, перший опублікував поезії письменника-дисидента Юлія М. Даніеля, який в 1966 році був переслідуваний і засуджений на голосному процесі інтелектуалів. Друг Даніеля, Андрей Д. Сінявскі, заявив кореспондентам, що, на жаль, Даніель не може довідатись про публікацію його творчости, бо лежить в „комі" після кількох серцевих атак. „Огоньок" побіч віршів Даніеля, помістив також малу фотографію автора, зняту 20 років тому, з підписом: „Юлій Даніель письменник і поет, ветеран війни і людина з трудною вдачею".

КОЛИШНІЙ ВИКЛАДАЧ Єйлського університету, з походження росіянин Владімір Соколов, якому суддя Томас Мирфі з федерального окружного суду в Гартфорді відібрав горожанство у червні 1986 року за те, що він нібито приховав своє „нацистське минуле" не з'явився на переслухання в справі своєї депортації. В. Соколов був редактором російськомовної газети „Рєч" під час німецької окупації 1942-43 років, де писав гостро проти комунізму. Рідні и приятелі заявили, що він правдоподібно виїхав з Америки, бо побоювався, що його можуть депортувати до Совєтського Союзу.

Округу УНС...

(Закінчення зі стор. 1)

Християнства в Україні. На кінець мгр В. Ліщинецький попросив головного касира У. Дячук дати до відома українській громаді Клівленду та околиці, що Р. Лаврін вже не є організатором УНСоюзу, бо таким він себе представляє.

Опісля фінансовий референт Володимир Стригун подав звіт із фінансового стану Округи.

Перед закінченням зборів голова Округи попросив до слова У. Дячук. Вона на початку свого слова подякувала голові Округи та всім особам, які причинилися до того, що два концерти хору „Лемковина" з Польщі і ансамблю „Барвінок" з Бразилії увінчалися великим успіхом. Вона також вияснила, яка ціль є таких концертів та яку користь дає учасникам. Допомагаючи відбути турне по Америці, робимо велике діло для виконавців та заразом вдержуємо особисті контакти з нашими братами і сестрами з-поза океанів. Дальше У. Дячук подала, що організаційна праця Округи за 1987 рік дала 44 нових членів, забезпечених на суму 420,500. В пересічному це дає по 9,556 дол. забезпечення на одного нового члена, це було на понад 3,000 дол. вище за пересічне забезпечення всіх нових членів в УНСоюзі за 1987 рік. Відділ 102-ий, якого секретарем є Микола Бобечко, приєднав 16 нових членів. На другому місці був Відділ346-ий, який зорганізував 6 нових членів. Його секретарем є Я. Фішер. Три Відділи 233-ий у Лорейні, 240-ий і 328-ий, оби два у Клівленді, придбали по 4 нових членів. По три члени дали два Відділи ,а саме: 180-ий в Акроні і 364-ий у Клівленді. Відділ 112-ий у Клівленді мав двох нових членів. У.Дячук зложила ґратуляції і подяку всім організаторам. Помимо тих 44 нових членів, Округа виконала свою організаційну квоту тільки на 44 відсотки, бо її організаційна квота на 1987 рік була 100 членів. За приєднання нових членів Окрузі прислуговує винагорода у висоті 32 дол. і У. Дячук вручила голові Округи чек на таку суму.

Відтак У. Дячук дала перегляд організаційного і фінансового стану УНСоюзу та підкреслила потребу дозволів для секретарів для продажу, який потрібний, коли забезпечується на вищі суми.

На закінчення головний касир відповіла на ряд поставлених їй запитів.

Чи ви знайомі...

(Закінчення зі стор. 2)

Сьогодні твори Ліліян Дзвоник з Кенори висять у Крайовій ґалерії, — пише авторка Бовіц,-є гордістю не тільки Ліліян і її родини, але гордістю Кенори, яку Ліліян поклали на мистецьку мапу Канади...

* * *

З якою приємністю читається така радісна вістка. Ми всі горді, що саме два твори українки з Кенори вибрані до Крайової ґалерії! І в Оттаві зможемо з ними познайомитися. А вміжчасі чи нецікаво було б побачити виставку творів Ліліян Дзвоник у Торонто чи Ню Йорку?

Чому падають...

(Закінчення зі стор. 6)

засіву тижневика?" Справді, невже на всю середню школу, на учнів і вчителів має бути лише один примірник, невже не могли б, скажімо, старшокласники, члени літературного гуртка, вчителі української мови й літератури, книголюби виділити з свого річного бюджету отих злощасних 5 крб. 16 коп., аби передплатити улюблену газету?

Та виявіть же характер, свою людську гідність, свій патріотизм і наперекір невігласам із різних райфінвідділів (хай їм буде соромно, хай пошкребе їх власне сумління!) передплатіть „Літературку", напишіть про це в свою районну газету „Баришівські вісті", доведіть, що ви знаєте і любите рідну мову, незважаючи ні на які, як ви пишете, „заборони з незрозумілих причин".

Не варто нарікати лише на когось, слід самим твердо й рішуче відстоювати дорогі для нас речі, конкретними ділами підтримуючи політику партії щодо посилення громадської активності та гласності. Ремствування треба відкинути геть — більше правдивої оцінки сучасності й мужньої боротьби за демократизацію нашого життя, за майбутнє рідного народу.

Щиро

ваш земляк, учасник Великої Вітчизняної війни, письменник

Володимир Дарда
„Літературна Українаі",
1 жовтня 1987 р.

В найкращому...

(Закінчення зі стор. 1)

режисер і продуцент Славко Новицький, який і був для М. Савицької дорадником у всіх технічних справах. Новицькому теж пані Марта завдячує співпрацю Ігоря Волянського, який перебрав технічний провід, монтаж і звукозапис, і виконав це все справді професійно із відповідним освітленням, трьома апаратами і трьома операторами, так що стрічка досконалістю ні в якому разі не уступає подібним американським. Тут немає і дивниці, бо Ігор Волянський вже нам добре відомий із своїх попередніх фільмів, з яких один дістав золоту медалю на Міжнародному фестивалі в Чикаго у 1982 році і кілька інших нагород.

Цей фільм бачили ми в Українському Інституті Америки у 1983 році під назвою „Мавп'яча лапа", виготовлений на підставі новелі письменника В.В. Джекобса. Другий його фільм, комедія „Саме одружені", вийшов з-під рук молодого професійного фільмаря у 1985 році; третій, який І. Волянський змонтував, дістав дві нагороди. Після таких фільмів зфільмувати музичну казку на відео-стрічку — це для Ігоря вже справді „дитяча" робота, особливо раз він мав до помочі свого постійного кіно-оператора, а за продуцента й режисера — таку віддану особу як пані Марта.

У нашій розмові М. Савицька зі скромністю весь час вказує на молодого фільмаря та підкреслює його велику працю . Але крім нього вона ще звертає нашу увагу на декорації, які справді створені по-мистецьки Григорієм Гивелем та Марійкою Голінатою. Обоє мистці також виконали відповідну афішу та написи, а Лідія Марр проєктувала й виконувала з допомогою матерів усі прегарні костюми для маленьких акторів.

Але таки львина праця лежала на тендітних плечах М. Савицької, і це була її ідея, яку вона консеквентно і успішно перевела в життя. Вона уложила віршовану фабулу на підставі казки Іванни Савицької, вона підготовила і музику, використовуючи аж 22 мелодії відомих українських і неукраїнських композиторів, та хореографію своїх маленьких учнів. Зі здивуванням довідуємося, що на підготову з дітьми вона витратила лиши чотири місяці, і мало які сцени треба було в остаточному виконанні повторювати, хоч казка триває повну годину. Тексти відеострічки виконано у двох мовах — українській та англійській, так що казка підхожа для усіх дітей, значить і для тих, які української мови не знають. Цю кольорову стрічку можна вже замовляти у М. Савицької Pre-Scholl Music, P.O.Box 375, Cranford, N. J. 07016, за ціну 35 дол. з пересилкою.

Для нас незвичайно цікаво, побачивши такий вислід праці з дітьми наймолодшого віку 2-5 років, що М. Савицька уміє до них підходити, і питаємо як здобуває вона такі успіхи, і взагалі, як вона розпочала вести таке музичне дошкілля. На цю ідею, — розповідає вона нам, — вона прийшла, коли в неї були власні малі діти. Вона почала вести із ними такі музичні лекції, використовуючи раніше вивчену методу Далькроза. А коли тим зацікавилися інші молоді матері, М. Савицька оснувала школу музичного дошкілля, яку веде вже безперебійно 17 років. Першого року було в неї шість „учнів", в останньому шкільному році число зросло до 48-ми, а на вересень вже має зголошених 52 українських дітей.

М. Савицька з гордістю підкреслює, що усі музичні зайняття, які відбуваються по групах два або три рази на тиждень, вона веде досі тільки українською мовою, і каже з усміхом, що ця дітвора і праця з нею приносять їй справжню сатисфакцію.

Ми в тому не сумніваємося після того, як мали нагоду побачити цю музичну казку на фільмі, бо тільки людина, яка працює з любов'ю до справи, може добитися такого великого успіху тим більше, коли вона навчає дітвору найважнішої істини, що „найкращим місцем в світі є рідна хата".

Москва...

(Закінчення зі стор. 1)

СС повідомляло в кінці минулого тижня, що ситуація в Нагорному Карабаху, зокрема в місті Степанакарті, можна порівняти до бочки з вибуховим матеріялом. Люди забули за життєві потреби, дружбу, подружжя, дітей тощо, але не забувають за вірменсько-азербайджанську ворожнечу, страйки, демонстрації, протести та інші вияви незаконної діяльности. Щоб надати своїм репортажам з Єревану і Нагорного Карабаху драматичности, ТАСС повідомляє про декілька кримінальних випадків, зокрема вбивств, щоб, мовляв, сказати, що люди потратили нерви і починають вбивати один одного, навіть осіб у власних родинах. Цим самим совєтські засоби масової інформації применшують значення розв'язки національностевих проблем, які наростають в СССР, кажуть західні політичні спостерігачі.